

Republiek Suriname

Nationaal Drugs Masterplan 2011- 2015

NOTA INZAKE HET NATIONAAL BELEID VAN SURINAME MET BETREKKING TOT
ALLE FACETTEN VAN DE DRUGSPROBLEMATIEK

Nationale Anti-Drugs Raad
Paramaribo
Mei 2011

Inhoudsopgave

LIJST VAN AFKORTINGEN	2
VOORWOORD	3
1. INLEIDING	5
1.1. DE DRUGSPROBLEMATIEK IN SURINAME	6
1.2. DE STATUS VAN DE NATIONALE AANPAK	9
1.2.1. <i>Coördinatie van Beleid</i>	10
1.2.2. <i>Preventie</i>	13
1.2.3. <i>Drugsbestrijding en Rechtshandhaving</i>	15
1.2.4. <i>Wetgeving</i>	16
1.2.5. <i>Internationale Samenwerking</i>	17
2. HET NATIONAAL ANTI-DRUGSBELEID	19
2.1. NATIONALE COÖRDINATIE, MONITORING EN EVALUATIE	22
2.2. PREVENTIE	24
2.2.1. <i>Doelgroepen en Substrategieën Preventiebeleid</i>	25
Jongeren	26
Arbeidsmarkt	26
Families en Gezinnen	26
Risico en kwetsbare Groepen (MARPS - Most At Risk Populations)	26
2.2.2. <i>Behandeling en zorg</i>	27
Behandeling en zorg binnen het PCS	28
Behandeling en zorg vanuit Niet Gouvernemente Organisaties	29
Drug Treatment Court	29
2.3. DRUGSBESTRIJDING EN RECHTSHANDHAVING	30
2.4. WETGEVING	31
2.5. INTERNATIONALE SAMENWERKING	32
3. UITVOERING VAN HET NATIONAAL ANTI - DRUGSBELEID	35
3.1. BELEIDSUITGANGSPUNTEN	35
3.2. UITVOERINGSSTRATEGIE	36
3.3. ACTIEPLAN VOOR DE UITVOERING	37
3.4. BUDGET	38
BIJLAGEN	39
1: OVERZICHT VAN ACTIVITEITEN NDMP 2011 – 2015	39
2: ORGANOGRAM NATIONALE DRUGSBESTRIJDING	49
3: AANHOUDINGEN DRUGSGERELATEERDE DELICTEN	50
4: DIAGNOSE VERSLAVING DETOX PCS	51
5: GEREgistreerde DAK – EN THUISLOZEN	52
6: INTERNATIONALE VERDRAGEN EN OVEREENKOMSTEN	53
GERAADPLEEGDE DOCUMENTEN	57

Lijst van afkortingen

AIDS	Acquired Immunodeficiency Syndrome
BAD	Bureau Alcohol en Drugs
BDT	Stichting Bureau voor Dak- en Thuislozen
BID	Bestrijding Internationale Drugsmokkel
BLSE	Basic Life Skills Education
BOT	Bijzonder Onderzoeksteam
CARICOM	Caribbean Community
CBO	Community Based Organization
CSO	Civil Society Organization
CICAD	Inter-American Drug Abuse Control Commission
CFATF	Caribbean Financial Action Task Force
DDR	Drug Demand Reduction
DEA	Drug Enforcement Agency
DSR	Drug Supply Reduction
EU	Europese Unie
FOT	Financieel Onderzoeksteam
HIV	Human Immunodeficiency Virus
HONLEA	Heads of National Drug Law Enforcement Agencies
INTERPOL	International Criminal Police Organization
KPS	Korps Politie Suriname
MDMA	3-4 methylenedioxyamfetamine
MZ	Medische Zending
NAP	Nationaal Aids Programma
NAR	Nationale Anti-Drugs Raad
NARCO	Anti-Narcotica Brigade
NDMP	Nationaal Drugs Master Plan
NGO	Niet Gouvernementeale Organisatie
NIU	Narcotics Intelligence Unit
OAS	Organisatie van Amerikaanse Staten
PCS	Psychiatrisch Centrum Suriname
RSA	Rapid Situation Assessment Study
SURENDU	Suriname Epidemiological Network on Drug Use
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime
WIN	Welzijns Instelling Nickerie
XTC	Methylenedioxyamfetamine

Voorwoord

Drugscriminaliteit en drugsmisbruik vormen op zich een problematiek die continu en ingrijpend een inbreuk dreigt te plegen op de vorengenoemde zaken en beïnvloedt eveneens negatief, nog vele niet nader genoemde sectoren. In Suriname wordt dit probleem, eveneens als in andere landen, gezien als een serieuze dreiging voor het welzijn van de natie en een belemmering voor de sociaal-economische ontwikkeling van het land.

De Regering van Suriname formuleert daarom, met het oog op een structurele aanpak van dit probleem, een nationaal beleid en aanpak, waarin de internationale verdragsverplichtingen van Suriname als uitgangspunt dienen en waarin dit beleid zich richt op onder andere het bewust maken van de gemeenschap over de gezondheidsrisico's en de sociale gevaren die gepaard gaan met drugsmisbruik, voornamelijk gericht op de kwetsbare groepen zoals de jongeren en andere risicogroepen. Tevens richt dit beleid zich op het ontmoedigen van deelname aan drugsgerelateerde criminaliteit naast het terugdringen van de drugscriminaliteit.

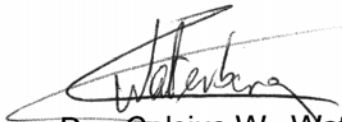
De Regering heeft de Nationale Anti-Drugs Raad (NAR) belast met het voorbereiden van het Nationaal Drugs Master Plan (NDMP). Dit onderhavige NDMP dient verder te worden uitgewerkt in nationale actieplannen voor een geïntegreerde aanpak op de verschillende niveaus, met de juiste strategieën en de beschikbare middelen.

Omdat de aanpak van het drugsprobleem alle facetten van de samenleving raakt, wordt een integrale en multidisciplinaire ketenbenadering nagestreefd waarin, naast de verschillende ministeries, ook betrokken zullen worden de NGO's, de buurtorganisaties (CBO's), het bedrijfsleven en de vakbeweging, die een belangrijke rol vervullen in het **mobiliseren van de totale gemeenschap en die ook in de voorlinie zullen staan in de strijd tegen drugs. Het bestaan van zulk een grote groep partners onderstreept daarom** het belang van een goede coördinatie.

Internationale samenwerking zal in het kader van de uitvoering van dit plan verder worden geïntensiveerd, om Suriname te scharen in de rij der naties die zich hebben geëngageerd aan de strijd tegen drugs en in dit kader de al bestaande coalitie solider maken en verder vorm geven. Het doel hierbij is om: van elkaar te leren, elkaar te assisteren en te versterken.

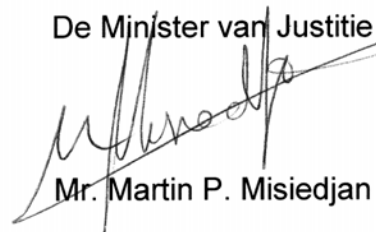
Namens de Regering van Suriname

De Minister van Volksgezondheid

Drs. Celsius W. Waterberg

De Minister van Justitie en Politie

Mr. Martin P. Misiedjan

1. Inleiding

Drugsgebruik, drugshandel en aan drugsgerelateerde criminaliteit worden internationaal gezien als grote bedreigingen voor de ontwikkeling van een samenleving. Voorts wordt illegale drugs beschouwd als een ondermijnende factor voor democratie en behoorlijk bestuur. Drugsgebruik kan in vele gevallen ook in verband worden gebracht met armoede en criminaliteit. Tevens kan drugsgebruik, (inclusief alcoholmisbruik), leiden tot daling van de arbeidsproductiviteit, daling van de leerprestaties bij jongeren, werkloosheid en ontwrichting van het gezinsleven. Daarnaast kan het gebruik van drugs leiden tot verwondingen, vroegtijdige sterfte en vergrote verspreiding van chronische ziekten zoals AIDS en tuberculose en ondermijnt het tevens de geestelijke en sociale gezondheid van de gebruiker. De gevolgen van drugsgebruik hebben niet alleen invloed op de gebruiker, maar ook op zijn totale interne en externe omgeving.

Ondanks alle vooraf opgesomde negatieve effecten van drugsmisbruik en drugscriminaliteit is het een feit dat, zolang de vraag naar drugs blijft bestaan, er sprake zal zijn van illegale drugsproductie en drugshandel. Traditioneel waren de Verenigde Staten en West Europa de afzetmarkten voor de Zuid - Amerikaanse cocaïne. Tegenwoordig is goedkope cocaïne echter ook in onze regio voor handen en raken onze eigen jongeren afhankelijk aan dit verdovend middel. Naast cocaïne manifesteerden zich in de jaren negentig nieuwe internationale drugstrends. Synthetische drugs als methamfetamine en Methylenedioxymethamphetamine (XTC) kwamen op de markt. Het internet wordt ook steeds meer als medium gehanteerd om precursoren (chemische bestanddelen die gebruikt worden om drugs te fabriceren), chemicaliën en medicijnen met verslavende bijwerkingen te verhandelen. De internationale drugscriminaliteit breidde haar tentakels steeds verder uit en lijfde casino's, off-shore banken e.d. in. Prostitutie en mensensmokkel waren andere gebieden waar de drugscriminaliteit zich mee inliet. De illegale handel in drugs heeft in veel Latijns – Amerikaanse landen tot complete oorlogen geleid die nog steeds

woeden en tevens is er in veel van deze landen sprake van een geweldspiraal welke op jaarbasis duizenden mensenlevens eist.

Ondanks scherpe maatregelen en immense investeringen is de drugsmokkel in de regio nog lang niet uitgeroeid. Integendeel, heeft criminaliteit en drugsgelateerde criminaliteit door de sterke processen van globalisatie een totaal nieuw gezicht gekregen. Criminele organisaties hebben de mogelijkheden van globalisatie omarmd en zijn thans onderwerp van nationale en internationale zorg voor veel landen. Landen zijn niet in staat zelfstandig vormen van georganiseerde drugscriminaliteit en haar effecten adequaat te bestrijden en zoeken steeds internationale mechanismen en of bilaterale of multilaterale samenwerkingsverbanden op.

In Suriname is het drugsprobleem een afdruk van het bovengeschetste, weliswaar kan er wel gesproken worden van een minder gewelddadige situatie zoals dat het geval is in enkele Caribische en Latijns – Amerikaanse landen. Eveneens is het een feit dat, terwijl Suriname zich als ontwikkelingsland richt op de sociaal economische stabiliteit, zij wordt geconfronteerd met verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit, die bijzondere aandacht en aanpak vergen.

1.1. De Drugproblematiek in Suriname

Zoals aangegeven is ook Suriname niet gevrijwaard van het drugsprobleem. Van zowel drugscriminaliteit, evenals legaal en illegaal drugsgebruik, is er sprake van een probleem op schaal. De problematiek met betrekking tot drugs in Suriname kan in 2 hoofdcomponenten worden opgedeeld, namelijk drugscriminaliteit en drugsmisbruik. Drugscriminaliteit heeft specifiek te maken met de illegale handel, doorvoer en het witwassen en alle andere ondersteunende criminele handelingen, zogenaamde “Supply” (aanbod, aanvoer) zijde. Voor wat betreft drugsmisbruik, kunnen we deze opdelen in het misbruik van illegale – en legale middelen en de negatieve gevolgen die daardoor ontstaan voor de individuele gebruiker, zijn omgeving en de maatschappij, de zogenaamde “demand” (vraag, behoefte) zijde.

Wanneer we de drugscriminaliteit in Suriname in beeld brengen, dan is de criminaliteit vaak geconcentreerd om de volgende illegale middelen: cocaïne, marihuana, hasjiesj, synthetische drugssoorten zoals XTC en andere partydrugs of aanverwanten van de vorengenoemde drugssoorten. Suriname is van oudsher geen drugsproducerend land. Marihuana wordt wel op regelmatige basis geteeld, voornamelijk in rurale gebieden en aangewend voor lokale handel en gebruik. Regelmatig worden door de drugsbestrijdingsdiensten marihuanavelden vernietigd en marihuana in beslag genomen.

Cocaïne is sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw zichtbaar aanwezig in Suriname en is de drugscriminaliteit het meest rond deze drugs geconcentreerd. Dit blijkt uit de in beslag genomen hoeveelheden cocaïne en het aantal cocaïneafhankelijken. Met het intreden van cocaïne zijn de justitiële autoriteiten ook geconfronteerd met aan cocaïne gerelateerde misdrijven. Het blijkt namelijk dat internationale drugsorganisaties Suriname hebben opgenomen in hun netwerk van invoer, doorvoer en “*in corpore*” smokkel van drugs (bolletjesslikkers).

Door de steeds strengere drugscontroles, zowel in Suriname als in de Europese landen en de Verenigde Staten, komt de laatste tijd meer cocaïne op de Surinaamse markt terecht die voor doorvoer bestemd was. Ook de lokale betaling aan de Surinaamse criminele organisaties soms met drugs betreffende verleende hand – en spandiensten, draagt bij aan de lokale beschikbaarheid van cocaïne. Door de verhoogde beschikbaarheid van cocaïne is er sprake van daling van de consumptieprijs dat op zijn beurt de bereikbaarheid heeft vergroot en het lokale gebruik van cocaïne bevordert.

De toename van het aantal verschillende nationaliteiten bij de in - en uitvoer van drugs toont aan dat een grensoverschrijdende dimensie is toegevoegd aan de drugsproblematiek. Statistische gegevens van de Justitiële Dienst en de Narcotica Brigade van het Korps Politie Suriname geven duidelijk aan dat er sprake is van nationale successen in de strijd tegen drugs en doet tevens vermoeden dat er sprake is van terugdringing van de georganiseerde drugscriminaliteit in Suriname.

De hoeveelheden in beslag genomen drugs in dit verband zijn in de afgelopen jaren fors gedaald (zie tabel 1 hieronder) en zijn er een aantal internationale criminele drugsorganisaties ontmanteld.

Tabel 1: Hoeveelheden in beslaggenomen drugs in Suriname over de periode 2006 t/m 2^e kwartaal 2010

Periode	Cocaïne (kg)	Marihuana (kg)	Hasjiesj (kg)	XCT(tabletten)
2006	620.0	152.9	12.3	24
2007	206.3	131.0	2.2	3,154
2008	228.4	123.2	33.3	785
2009	380.4	187.2	4.9	0
2010 (t/m 2 ^e kw)	342,7	145,9	4,0	-

Bron: Anti-Narcotica Brigade – 2010

Hoewel het erop lijkt dat er vooruitgang is geboekt in de strijd tegen drugscriminaliteit, dient echter te worden geconcludeerd dat er geen sprake is van eliminatie, getuige de recente grote drugsvondsten in het buitenland, met duidelijke indicaties dat Suriname als land van doorvoer kan worden aangemerkt.

Vanwege de geografische ligging van Suriname vormen wij samen met andere Caribische landen een belangrijke schakel tussen de cocaïneproducerende en de cocaïneconsumerende landen. De cocaïne wordt rechtstreeks vanuit de regio aangevoerd naar Suriname door schoeners, met kleine vliegtuigen en over land. De volgende zaken werken nog in het nadeel van Suriname bij de bestrijding van drugscriminaliteit:

- De afwezigheid van afdoende controlemechanismen in het binnenland, in de kustvlakte (zelfs nabij Paramaribo) en op de Surinaamse territoriale wateren;
- De strategische ligging van Suriname op het Zuid-Amerikaanse continent;
- De rechtstreekse vlieg- en vaarverbindingen met het Caribische gebied (o.a. Curaçao en Aruba) en Europa (voornamelijk Nederland);
- Niet – adequate en – efficiënte samenwerking tussen de verschillende opsporingseenheden;
- Verouderde en onvolledige wetgeving.

Wanneer we het misbruik van drugs onder de loep nemen, dan is er, zoals eerder gezegd, duidelijk sprake van illegaal – en legaal misbruik. Marihuana en ‘blaka jonko’ zijn de meest gebruikte illegale drugssoorten, terwijl van de legale drugssoorten solvents en inhalants gevolgd worden door alcohol (NAR, 2007). Het komt de laatste tijd voor dat cannabis veelvuldig in combinatie met andere middelen wordt gebruikt (PCS, cijfers detox kliniek 2008 – 2010) .

Met betrekking tot het drugsgebruik is er sprake van een belangrijke relatie tussen de gemakkelijke beschikbaarheid en toegang tot deze middelen en illegaal drugsgebruik (NAR 2007). Voorts is het zo dat Marihuana veel meer wordt gebruikt door onze jongeren, terwijl cocaïne voornamelijk in de oudere leeftijdsgroepen (35 - 45 jaar) voorkomt (NAR 2007).

Het nuttigen van populaire mixdranken (alcohol gemengd met zoete dranken of met een smaakje) door jongeren schijnt ook als onschuldig te worden beschouwd en het gebruik ervan onder de jongeren zeer populair te zijn. Niet beseft wordt dat deze mixdranken alcohol bevatten en kunnen leiden tot steeds zwaarder alcoholgebruik en tenslotte afhankelijkheid.

1.2. De Status van de nationale aanpak

Zoals hierboven geschetst verschilt de erg complexe drugsproblematiek in Suriname qua karakter niet veel met die in andere landen, maar misschien wel in intensiteit als we onder meer letten op de mate van gewelddadigheid. Echter heeft deze problematiek negatieve invloeden op zowel het macro -, meso -, en micro – niveau. Het is een lokaal, maar tevens een regionaal en internationaal probleem.

De aanpak van de drugsproblematiek in Suriname vereist daarom een gecoördineerde, multidisciplinaire inspanning van alle betrokkenen, zowel vanuit de optiek van wetgeving, de opsporing en rechtshandhaving, evenals de gezondheidszorg en de sociaaleconomische ontwikkeling. Samenwerking van alle overheidsdiensten en relevante maatschappelijke instituten en organisaties is

daarom meer dan noodzakelijk. Ook internationale samenwerking blijkt meer dan noodzakelijk, om dit probleem tot beheersbare proporties terug te dringen.

Suriname heeft door de activiteiten uitgevoerd in de afgelopen tien jaren getoond dat zij de noodzaak inziet van het op gestructureerde wijze benaderen van de drugsproblematiek: van het creëren van instituten tot het ontwikkelen en uitvoeren van programma's en het aangaan van internationale samenwerkingen en participatie in regionale en internationale organisaties.

Met de instelling van de NAR in 1998 werd een Strategisch Drugsbestrijdingsplan opgesteld voor een periode van vijf jaar. In 2006 werd het eerste Nationaal Drugs Master Plan (NDMP) geformuleerd dat als basis diende voor het nationaal drugsbeleid 2006 – 2010 van Suriname, welke toen was gericht op het tegengaan van het aanbod, de doorvoer, de handel en het gebruik van drugs. Het NDMP omvatte verschillende drugsbestrijdingstrategieën met het doel om genoemde aspecten tegen te gaan voor de Surinaamse samenleving. Daarnaast was het streven om het NDMP de grensoverschrijdende benadering van Suriname te doen ondersteunen, waarbij aansluiting werd gezocht bij het regionale en internationale drugsbeleid. Na het verstrijken van het eerste NDMP, is het nationale drugsbeleid voor de volgende vijf jaren opnieuw vastgelegd in dit onderhavige NDMP 2011 – 2015.

1.2.1. Coördinatie van Beleid

De Nationale Anti-Drugs Raad (NAR), administratief ressorterende onder het Ministerie van Volksgezondheid, coördineert alle nationale inspanningen om de drugsproblematiek krachtig aan te pakken. Deze is geen uitvoerend, maar een meer faciliterend en beleidsformulerend orgaan. Gestreefd wordt naar een samenleving die in toenemende mate vrij is van drugsgebruik, drugsverslaving, drugshandel en drugscriminaliteit. Teneinde dit doel te bereiken, werd gestreefd naar het creëren van een breed draagvlak, door bij de coördinatie relevante overheidsinstanties te betrekken zoals de ministeries van Volksgezondheid, Justitie en Politie, Onderwijs en Volksontwikkeling en Sociale Zaken en

Volkshuisvesting, evenals het bedrijfsleven, de werkgeversorganisaties, en Niet-gouvernementele Organisaties in de preventie en behandeling en zorgsfeer.

Het Uitvoerend Bureau NAR (UBN), heeft als kerntaak de NAR te assisteren bij de hieronder genoemde taken:

- ondersteuning van de implementatie van het Nationaal Drugs Master Plan (NDMP);
- uitvoering van de taken zoals bepaald door de NAR;
- het beheren van het Drugs Observatory Institute voor Suriname (SURENDU)

Het SURENDU (Surinaams Epidemiologisch Netwerk met betrekking tot Drugs) heeft als kerntaak de NAR te voorzien van informatie voor de beleidsformulering. Het is een monitoringssysteem dat door regelmatige datacollectie en analyse actuele, voornamelijk statistische informatie, verschaft m.b.t. legale en illegale drugs en daarmee verband houdende justitiële aspecten. Deze data is voornamelijk bestemd voor beleidsontwikkeling en planningsdoeleinden. Knelpunt bij het SURENDU anno 2011, is dat vanwege tekort aan capaciteit en optimale communicatie tussen het UBN, dit nog niet optimaal functioneert.

De volgende resultaten worden nagestreefd door de NAR:

- De drastische aanpak van de drugsconsumptie.
- Het verbeteren van de beschikbaarheid van informatie over drugsgebruik en verslavingszorg.
- Het terugdringen van de aan drugsgebruik gerelateerde morbiditeit en mortaliteit.
- Het drastisch verminderen van het aanbod, de doorvoer en de handel in drugs;
- Het vervolgen en berechten van alle aan drugs gerelateerde vormen van criminaliteit;
- Het aanpakken van de onderliggende factoren van het drugsgebruik.

In de periode 2007 – 2010 zijn de volgende studies op het gebied van drugsvoorkomen en gebruik lokaal uitgevoerd en gepubliceerd:

1. CICAD/NAR - Household Survey
2. NAR – Policy document naar aanleiding van de household survey
4. NAR - Drugsgebruik en gemeenschapssamenhang
6. EU /DDRP- School Survey Suriname (VOJ klassen 3 en 4) en studenten van het VOS (klassen 1 en 2).

In 2007 zijn de richtlijnen voor de residentiële verslavingszorg goedgekeurd door het Ministerie van Volksgezondheid.

Voorts zijn op beleidsniveau in de afgelopen periode de volgende belangrijke zaken gerealiseerd:

1. Het op- en inrichten c.q. te versterken van ondersteunende instituten, al dan niet met behulp van donorfondsen;
2. Aansluiting te zoeken bij regionale en internationale netwerken actief op het gebied van de drugsbestrijding en – preventie;
3. Ratificeren van internationale conventies o.a. op het gebied van onderlinge assistentie bij criminele zaken en de UN conventie tegen het illegale transport van narcotica en aanverwante psychotrope stoffen;
4. Actieve participatie in het door de OAS/CICAD uitgevoerde Multilaterale Evaluatie Mechanisme proces en het zoveel als mogelijk opvolgen van aanbevelingen welke voortkomen uit dit evaluatieproces.

Echter dient te worden vermeld dat de coördinatie van beleid en de implementatie van het 1^e NDMP niet optimaal zijn geweest. Uit een interne evaluatie van de NAR hieromtrent, werd de conclusie getrokken dat dit onder meer te wijten was aan competentie- en afstemmingsvraagstukken tussen hoofdzakelijk de twee leidende ministeries, namelijk Justitie en Politie en Volksgezondheid. Meer specifiek is dat deze situatie zich heeft kunnen voordoen vanwege onder andere het ontbreken van de noodzakelijke formele hogere autoriteit van de NAR in relatie tot andere overheidsorganen, het ontbreken van de noodzakelijke financiële middelen voor implementatie van de NDMP en het tekort aan deskundigheid.

1.2.2. Preventie

Zoals eerder aangegeven, wordt preventie (“demand reduction”) onderverdeeld in primaire preventie, secundaire preventie en tertiaire preventie (“treatment and care”). Het is primair de overheid die zich bezighoudt met preventieactiviteiten. Daarnaast vormen Niet Gouvernementele Organisaties (NGO's) een onmisbare schakel in de strijd tegen drugsgebruik. In de loop der jaren is hun aandeel steeds belangrijker en groter geworden. De meeste NGO's in drugspreventie en behandeling werken vanuit een religieuze overtuiging. Hun activiteiten strekken zich uit van voorlichting en preventie tot opvang, behandeling, nazorg en re-integratie.

Primaire en secundaire preventie

Op het gebied van de primaire en secundaire drugspreventie zijn momenteel binnen de overheid de volgende organisaties actief:

Het *Bureau Alcohol en Drugs (BAD)*, een afdeling van het Psychiatrisch Centrum Suriname (PCS), welke is belast met preventietaken in het kader van drugs- en alcoholmisbruik, heeft binnen het kader van haar dienstverlening op het gebied van de primaire en secundaire preventie met succes invulling gegeven aan haar taakstelling, voor wat betreft:

- voorlichting, informatievoorziening, trainingen op aanvraag van scholen, bedrijven, buurtorganisaties (verzorgen van “train the trainer” sessies, o.a. binnen de groep van gezondheidswerkers actief in het binnenland, en politie buurtmanagers, e.a.)
- verzorgen van voorlichtingsactiviteiten op beurzen, tentoonstellingen waar ook jongeren participeren (primaire preventie);
- counseling/begeleiding van ambulante cliënten met drugproblematiek (secundaire preventie);
- psycho-educatie (intern) aan Detox- patiënten m.b.t. alcohol- en druggebruik.

Het BAD biedt daarnaast ook ambulante hulp aan drugsgebruikers die vanuit deze afdeling doorverwezen kunnen worden naar meer specialistische zorg binnen PCS.

Het *Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling* levert haar bijdrage met betrekking tot preventie middels de lessen die zijn ontwikkeld door de Basic Life Skills Commissie en de afdeling Curriculum Ontwikkeling. Deze lessen met betrekking tot gebruik, misbruik en handel van legale en illegale drugs zijn recent aangepast aan de laatste ontwikkelingen op dit gebied. De Basic Life Skills Commissie verzorgt ook op aanvraag weerbaarheidstrainingen in stad en binnenland voor zowel CBO's, NGO's en GO's.

De afdeling *Narcoticabrigade van het Korps Politie Suriname* beschikt over een klein team van voorlichters. Deze medewerkers verzorgen, voornamelijk op aanvraag, voorlichting aan scholen.

Tenslotte zijn er buurtorganisaties en NGO's, die ondersteunende en preventieve diensten verschaffen, vaak in relatie tot behandelingsdiensten.

Behandeling

Het Ministerie van Volksgezondheid is primair verantwoordelijk voor de behandeling en zorg. Hiertoe vervult het Psychiatrisch Centrum Suriname (PCS), dat volledig onderdeel vormt van het Ministerie van Volksgezondheid, als eerste aanspreekpunt de regie en uitvoerende functie. Het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg (BOG) kan hierbij initiërend, monitorend en evaluerend optreden. Naast het PCS spelen NGO's die voornamelijk op religie zijn gebaseerd, ook een belangrijke rol bij de behandeling en re-integratie van drugsafhankelijke personen.

De behandeling en zorg binnen het PCS bestaat uit:

1. Ambulante Voorzieningen (ambulante behandeling en begeleiding/zorg via psychiater, psycholoog, counselor, verslavingsarts, verpleegkundigen en maatschappelijk werker en informatie en educatie);

2. Klinische Voorzieningen (Detoxificatiekliniek Mannen en Vrouwen, klinische vervolgbehandeling na Detoxificatie voor mannen en vrouwen en behandelafdeling van dubbele diagnose);
3. Nazorg: terugval preventie, outreach, begeleiding bij wonen en werken.

De coördinatie van preventie is gestructureerd in zones. De Groene (primaire preventie), Gele (secundaire preventie) en Rode zone (tertiaire preventie). De coördinatie van deze zones vindt plaats vanuit de NAR en is het doel om middels regulier overleg de problemen, behoeften, doelen, aanpak en resultaten binnen de zones te bespreken.

Tot nog toe is de coördinatie niet optimaal en is er geen goede afstemming en optimale samenwerking tussen het PCS en andere instanties zoals de NGO's. Eveneens is er ruimte voor de verbetering van de kwaliteit van de aangeboden diensten en is er sprake van een tekort aan ter zake deskundigheid. Ook is het PCS nog niet in staat op basis van de behoefte de dienstverlening uit te breiden naar andere gebieden, zoals detoxificatie van vrouwen. De NGO's binnen de Rode Zone kampen met uitdagingen onder meer op het gebied van: inadequate financiering, inadequate management en een tekort aan deskundigheid.

1.2.3. Drugsbestrijding en Rechtshandhaving

De bestrijding van de drugshandel, drugssmokkel en alle aan drugsgerelateerde misdaden vallen onder de bevoegdheid van de Procureur Generaal, als hoofd van het Openbaar Ministerie, die wordt ondersteund door verschillende diensten van het KPS, waar onder de Anti-Narcotica Brigade (ANB), de Narcotics Intelligence Unit (NIU), het Bijzonder Opsporings Team (BOT), het Financieel Opsporings Team (FOT) en het Arrestatie Team (A-team), evenals door de Douane en het Korps Militaire Politie.

De bestrijding van de drugscriminaliteit is gericht op het in beslag nemen en vernietigen van in beslag genomen drugs, het aanhouden en berechten van de

verantwoordelijken en het ontnemen van de uit drugsactiviteiten verkregen wederrechtelijk voordeel.

In dit kader heeft het Openbaar Ministerie het proces ingezet tot ontneming van de opbrengsten uit drugscriminaliteit en daaraan gerelateerde misdrijven.

Vanaf 2007 is het "Japteam" operationeel geweest op de J.A. Pengel luchthaven, met name op de Mid-Atlantische vluchten naar Nederland. Op 1 maart 2011 werd het Japteam, dat een gemengde samenstelling had, vervangen door een nieuw team, het BID team, bestaande uit leden van voornamelijk het Korps Politie Suriname.

Toezicht op registratie van invoer, doorvoer en bestemming van chemicaliën en precursoren vindt niet plaats omdat er nog geen specifieke wetgeving hiervoor aanwezig is. Momenteel vindt de controle plaats op basis van de Douane wetgeving (Scheepvaartwet en de wet Bestrijdingsmiddelen).

In het kader van de drugsbestrijding is door het Ministerie van Justitie en politie ook een aantal samenwerkingsverbanden aangegaan in bilateraal en multilateraal verband. (Zie volledig overzicht in bijlage).

De drugsbestrijding en rechtshandhaving hebben nog als zwakke schakels het feit dat er sprake is van infiltratie en corruptie bij drugsbestrijdingsdiensten, tekort aan noodzakelijke materieel en deskundigheid, niet verreichende bevoegdheden vanuit het OM op basis van bestaande wetgeving en optimale communicatie en samenwerking vanuit de verschillende overheidsdrugsbestrijdingsdiensten.

1.2.4. Wetgeving

Om de drugsmisdaad effectief te kunnen bestrijden, werd de Wet van 12 februari 1998 (S.B.1998 no.14), houdende vaststelling van de Wet op Verdovende middelen (Wet Verdovende Middelen) aangenomen.

De Wet van 5 september 2002 betreffende Money Laundering, besteedt middels verschillende staatsbesluiten nader aandacht aan:

- wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Wet Economische Delicten;
- het strafbaar stellen van money laundering;
- de bescherming van bedreigde getuigen;
- de vaststelling van algemene bepalingen over de strafbaarheid van rechtspersonen;
- de strafbaarstelling van in georganiseerd verband begane feiten;
- voorzieningen betreffende internationale rechtshulp;
- melding van ongebruikelijke transacties bij dienstverlening;
- de identificatieplicht van dienstverleners
- wijziging van de hoogte der geldboetes, zoals vastgesteld in thans van kracht zijnde wettelijke regelingen.

Voor een effectieve en professionelere aanpak van de drugscriminaliteit is het wetsvoorstel *Bijzondere Opsporingsbevoegdheden*, waarin voorzieningen zijn getroffen voor o.m. de observatie, infiltratie, afluisteren van telecommunicatie en gecontroleerde aflevering, ter goedkeuring aangeboden aan de Nationale Assemblée.

1.2.5. Internationale Samenwerking

In het kader van de internationale samenwerking onderhouden de relevante instituten contacten met onder andere de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS), Inter-American Drug Abuse Control Commission (CICAD), United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), International Narcotics Control Board (INCB), Europese Commissie (EC) en CARICOM. Sinds December 2010 bekleedt Suriname de positie van voorzitter van CICAD, terwijl Suriname in het vernieuwd initiatief van de “EU – LAC Drug Demand Reduction Partnership” zitting heeft in de uitvoerend commissie.

Uit de contacten met de CICAD zijn enkele projecten voortgevloeid, zoals het opzetten van een geautomatiseerd databeheersysteem voor het Openbaar Ministerie, de Focus Assessment Study on Drug Use and Risk Behaviors amongs Prisoners, het opzetten van het Drug Supply Information Network, en het landelijk onderzoek naar het drugsgebruik onder de bevolking.

Tweejaarlijks heeft Suriname een rapportageplicht aan CICAD middels de *Multilateral Evaluation Mechanism (MEM)*. De MEM is een instrument dat ontwikkeld is om de vorderingen van de lidlanden van de OAS te beoordelen in de strijd tegen drugs. De evaluatie van de landen vindt tweejaarlijks plaats. Aan de hand van de evaluatie worden aanbevelingen gedaan ter versterking van het nationaal drugsbeleid.

Naast de relaties met internationale organisaties heeft het Ministerie van Justitie en Politie ook op bilateraal niveau relaties aangehaald met landen in de regio en in Europa. Zo valt te noemen de relaties met Curaçao en Aruba, Amerika, Frans-Guyana, Brazilië, Colombia en Nederland.

In oktober 2006 werd in Suriname een *Internationale Drugs Conferentie* gehouden, op initiatief van het Ministerie van Justitie en Politie, welke conferentie heeft geresulteerd in de aanneming van de "*Paramaribo Declaration*".

2. Het Nationaal Anti-drugsbeleid

Zoals eerder aangegeven, is de Drugsproblematiek erg complex, zowel aan de bestrijdingszijde, als aan de preventiezijde. Ondanks het feit dat de drugsproblematiek mondiaal is, is het toch zo dat de problematiek in landen of regio's een eigen karakter bevatten, wanneer we deze specifiek bekijken. Dit geldt ook voor Suriname zoals hierboven omschreven, waar duidelijk blijkt dat ondanks de invloeden van de internationalisering van de drugscriminaliteit de Surinaamse situatie wezenlijk verschilt met die in andere Caribische en Latijns – Amerikaanse landen of in Europa, als het gaat om de mate van gewelddadigheid, de productie van illegale drugs, alsmede de vormen van drugsmisbruik.

Het nationaal drugsbeleid van Suriname voor 2011 – 2015 is vastgelegd in dit huidige NDMP en heeft als algemeen doel *het streven naar een samenleving die in toenemende mate vrij is van drugsgebruik, drugsverslaving, drugshandel en drugscriminaliteit*. De activiteiten in dit kader zijn daarom *gericht op het tegengaan van het aanbod, de doorvoer, de handel en het gebruik van drugs*. Dit beleid is niet statisch, maar dynamisch en is er sprake van een integrale en holistische benadering, omdat is gebleken dat de problematiek meerdere elementen omvat binnen componenten van drugscriminaliteit en drugsmisbruik, die vaak afhankelijk zijn van elkaar en elkaar dus beïnvloeden, positief of negatief. Het is binnen dit beleidskader dat de volgende doelstellingen zijn geformuleerd:

1. Het treffen van organisatorische en infrastructurele maatregelen ter versterking van instituten belast met de aanpak van de drugsproblematiek en ter effectieve coördinatie van de uitvoering van het NDMP op nationaal vlak;
2. Het ontwikkelen en implementeren van relevante wetgeving betreffende drugscontrole, inclusief de mobilisering van ondersteuning voor de ontwikkeling van wetgeving om drugsgelateerde criminele activiteiten te bestrijden;

3. Het treffen van maatregelen om het aanbod van drugs in Suriname en de doorvoer van drugs via Suriname drastisch te doen afnemen;
4. Het treffen van maatregelen om de vraag naar drugs effectief te doen afnemen, waarbij de drugspreventie een belangrijke plaats zal innemen;
5. Het treffen van speciale verzorgingsmaatregelen m.b.t. risico en kwetsbare groepen, zoals dak- en thuislozen, sekswerkers en goudzoekers;
6. Het treffen van maatregelen om de associatie tussen drugsgebruik en HIV/AIDS te meten en eventueel te voorkomen;
7. Het treffen van maatregelen ter bevordering van regionale, continentale en internationale samenwerking in drugspreventie en drugsbestrijding

Het is een feit dat geen enkel land in staat is geïsoleerd en op lokaal niveau het eigen drugsprobleem op te lossen en in dat kader gestelde doelen te realiseren. Vandaar dat de verschillende landen en regio's coalities vormen en, geleid door hun vastgestelde nationaal beleid en doelen, aansluiting zoeken bij de door hun zelf gecreëerde instituten. Eén zo'n instituut is de CICAD binnen de OAS. Ook de CICAD heeft regionaal beleid en strategieën ontwikkeld ten aanzien van drugsbestrijding. Suriname heeft in het kader van haar eigen nationaal anti – drugsbeleid aansluiting gezocht bij het beleid van de CICAD, namelijk de Hemisferische Drugsstrategie van de CICAD die werd aangenomen op de 47th Regular Session in mei 2010. Voor het drugsbeleid van Suriname voor de komende periode, zijn de volgende principes van de CICAD strategie essentieel:

1. Volledige afstemming met de internationale wetten en de Universele Declaratie van Mensenrechten, met in acht name van de principes van soevereiniteit en de territoriale integriteit van de landen, non intervention in de interne aangelegenheden van de landen, fundamentele vrijheden, inherente menselijke waardigheid en gelijke rechten en wederzijds respect onder de landen.
2. Rekening houden met de impact van het wereld drug probleem op armoede.
3. Gender issues moeten in acht genomen worden.

4. Lidstaten moeten zelf de middelen alloceren voor effectieve implementatie van hun nationaal drugsbeleid en het behouden van een goed evenwicht tussen activiteiten op het gebied van 'demand reduction' en 'supply reduction'.
5. Samenwerking moet gebaseerd zijn op collectieve en gecoördineerde inspanningen om het wereld drugsprobleem aan te pakken
6. De participatie van het maatschappelijk middenveld is van groot belang.

Ook de volgende gebieden die door deze Strategie belangrijk worden geacht, gelden als prioriteitsgebieden voor het nationaal beleid, namelijk:

Institutionele versterking: opzetten en/of versterken van nationale drugs autoriteiten voor het coördineren van een effectieve planning en implementatie van het nationaal drugsbeleid.

Demand Reduction. Het beleid op dit gebied moet meenemen als essentiële elementen de selectieve en geïndiceerde preventie, vroege interventie, behandeling, rehabilitatie en aanverwante rehabilitatie diensten voor het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van individuen, gezinnen en gemeenschappen en het verminderen van de ongewenste gevolgen van drugsgebruik.

Supply Reduction: hiertoe is het essentieel om aan te nemen en/of verbeteren de mechanismen die nodig zijn voor het verzamelen en analyseren van informatie voor evaluaties ten behoeve van het ontwikkelen van beleid op dit gebied.

Controle Maatregelen: Supply reduction programma's moeten zich richten op het voorkomen van illegale productie van zowel synthetische als plant-gebaseerde drugs, inclusief de aanname van passende lokale controle over precursoren, maatregelen voor de aanpak van internationale handel in precursor chemicaliën, in overeenstemming met het raamwerk welke is opgezet door de UN drug conventies en strafrechtelijke maatregelen, gericht op het voorkomen van fabriceren en transport van deze substanties.

Internationale Samenwerking: herbevestigen van de principes van samenwerking opgenomen in de internationale instrumenten voor de aanpak van het wereld drugsprobleem, middels acties die hun naleving en effectiviteit kunnen garanderen.

Het belang van ratificeren en aannemen en opvolgen van de verschillende conventies op dit gebied. Voorts is ook van belang partnerschappen op bilateraal niveau tussen Suriname en andere landen, alsmede tussen Surinaamse en andere buitenlandse instituten. Actieve participatie in multilaterale en bilaterale samenwerkingsverbanden is hierbij meer dan noodzakelijk.

2.1. Nationale Coördinatie, Monitoring en Evaluatie

Zoals boven geschetst streeft de Regering van Suriname, een integraal en holistisch beleid na, betreffende de bestrijding van drugscriminaliteit en drugsmisbruik. Hierbij dienen, waar relevant, de activiteiten aan de vraagzijde afgestemd te zijn op de activiteiten en data aan de aanbodzijde.

De nodige structuren ter verdere ontwikkeling en implementatie van het beleid, alsmede de coördinatie en monitoring van beleidsuitgangspunten bestaan reeds en zijn operationeel. Hieronder vallen in het bijzonder de NAR en de verscheidene uitvoerende diensten. Coördinatie van dit beleid welke integraal en holistisch is, dient optimaal te zijn.

De bestaande coördinatiestructuur zal daarom worden aangepast, door de formele bevoegdheid van coördinatie en monitoring te leggen bij het Kabinet van de President. Dit zal zorg dragen voor verbeterde samenwerking tussen de verschillende departementen en diensten en bijdragen aan verbeterde efficiëntie en effectiviteit. De NAR blijft verantwoordelijk voor de coördinatie en monitoring, nu gemandateerd middels Presidentiële Resolutie en met rapportageplicht aan het Kabinet van de President. Er is dan sprake van twee niveaus, namelijk één met de originele bevoegdheid en het ander met een gedelegeerde bevoegdheid. Voor verdere efficiëntie en effectiviteit zal de vertegenwoordiging binnen de NAR worden aangepast. De NAR blijft onder voorzitterschap van het Ministerie van

Volksgezondheid, terwijl het ondervoorzitterschap zal worden gelegd bij het Ministerie van Justitie en Politie.

Het Uitvoerend Bureau van de NAR zal eveneens worden geprofessionaliseerd en zodanig worden gestructureerd dat zij goed in staat is om aan de coördinatie en monitoringsfunctie van de NAR invulling te helpen geven. De leden van de NAR zijn tevens coördinatoren van de werkgroepen. De andere leden van de werkgroepen (geen lid zijnde van de Raad) zijn stafmedewerkers van de instituten die in de NAR zijn vertegenwoordigd en andere relevante instituten in dit kader, met bijna een dagelijkse verantwoordelijkheid om het goedgekeurde beleid van de NAR (binnen hun deel beleidsgebied) uit te laten voeren of uit te voeren en te monitoren.

De samenstelling zal er als volgt uitzien: Ministerie van Volksgezondheid, Ministerie van Justitie en Politie (KPS), Openbaar Ministerie, Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling, Ministerie van Jeugd en Sport, Psychiatrisch Centrum Suriname, 1 NGO vertegenwoordiger representant van zowel de behandeling - als de preventiezijde.

Voorts zal de coördinatie gericht zijn op het realiseren van de volgende zaken:

- Adequate afstemming en optimale samenwerking tussen de verschillende organisaties;
- Streven naar faciliteren en versterking van de uitvoerende organisaties ten behoeve van meer effectiviteit, efficiëntie en professionalisering;
- Wetenschappelijk benaderen van vraagstukken en formuleren van oplossingen in samenwerking met de ADEK Universiteit van Suriname (UvS) en andere wetenschappelijke instituten nationaal en internationaal;
- Verder professionaliseren van de eigen organisatie;
- Adequate operationalisatie van de Drugs Observatory Institute (SURENDU) in samenwerking met de Universiteit van Suriname.

Monitoring en evaluatie van de implementatie van het NDMP zal allereerst vanuit de NAR geschieden op basis van het inhoudelijk NDMP en bijbehorende actieplan met daaraan verbonden activiteiten en geprojecteerde resultaten. Elk kalenderjaar zal een evaluatie plaatsvinden van de implementatie van dit plan, waarna de NAR adviezen kan geven aan instituten en de Regering, en er sprake kan zijn van tijdige bijsturing. Ondermeer zal worden nagegaan als de verschillende instituten zich hebben gehouden aan gemaakte afspraken zoals het maken van jaarplannen en specifieke plannen c.q. projecten om invulling te kunnen geven aan de geïdentificeerde prioriteiten binnen hun respectieve werkgebieden of instituten.

2.2. Preventie

De nationale strategie met betrekking tot preventie voor de periode 2011 - 2015 is vervat in het *Nationaal Drugs Preventie Plan* (NDPP) en beleidsplannen van het PCS. Deze strategie, is een integrale benadering welke geïnitieerd en gecoördineerd wordt door de overheid, waarbij optimaal toegeruste diensten *evidence-based* interventies toepassen binnen de primaire, secundaire en tertiaire drugspreventie en zich daarbij ondersteund weten door alle relevante overheidsdiensten, het bedrijfsleven en de NGO's . Het uiteindelijke langtermijn doel is om gegeven de visie, namelijk het streven naar een drugsvrije samenleving en de gevolgen van drugsgebruik, direct en indirect, op mens en samenleving aanzienlijk terug te dringen. De doelstellingen hierbij zijn:

- Het op gestructureerde wijze plannen, coördineren en (laten) uitvoeren van landelijke preventie activiteiten, het mobiliseren en substantieel versterken van alle overheidsdiensten die daartoe zijn aangesteld. NAR is daarbij het onafhankelijke orgaan dat door een brede en actieve vertegenwoordiging van de overheid, het bedrijfsleven en de NGO-sector een coördinerende, ondersteunende en adviserende taak inneemt;

- Het aansturen op een meer fundamentele benadering van drugspreventie door terugdringing van de risicofactoren en substantiële aandacht en verbetering van de beschermende factoren door:
 - o Gerichte aandacht voor verbetering van de sociale en economische omstandigheden (werkgelegenheid, jeugdopvang en begeleiding, sociale begeleiding in sociaal zwakke buurten)
 - o Complementair aan bewustzijn campagnes, aansturen op gedragsverandering en attitudevorming (bijvoorbeeld: leren keuzes maken complementair aan kennisoverdracht)
- Bevorderen van een gezonde levensstijl en vergroting van de weerbaarheid van specifieke groepen.
- Realiseren van wet- en regelgeving ter ondersteuning dan wel regulering van primaire preventie en curatieve zorg. Deze wet en regelgeving betreft o.a.:
 - Versnelde behandeling en implementatie van lopende wetsvoorstellen o.a. op het gebied van Drug Treatment Court en wetgeving, bijzondere opsporingsbevoegdheden en tegelijkertijd versneld de opvangcapaciteit van de zorgcentra in overeenstemming brengen met verwachte toename.
 - Drugs op de werkvloer; integraal beleid voor de werkplek.
 - Standaardisering en transparantie binnen de curatieve zorg.
 - Mediaregelgeving; regulering van alcohol en tabaksreclames.
 - Wet op verkoop genotsmiddelen en regelgeving op het gebied van verkoop rondom sportcentra en evenementen.
 - Richtlijnen voor verzameling, analyse en verspreiding van kwantitatieve en kwalitatieve informatie over drugs en drugsgebruik, teneinde preventie-inspanningen steeds in lijn te brengen met de actuele situatie.

2.2.1. Doelgroepen en Substrategieën Preventiebeleid

In de meest ruime zin is de doelgroep voor integraal preventiebeleid de samenleving als geheel. Deze samenleving komt direct of indirect in aanraking met het ruime aanbod aan legale en illegale drugs. Het segmenteren binnen deze grote en zeer diverse doelgroep is noodzakelijk om de preventieactiviteiten zo goed mogelijk aan te sluiten op de specifieke kenmerken en omstandigheden

van iedere subgroep. Voor gerichte preventieactiviteiten wordt doorgaans de volgende indeling gehanteerd:

Jongeren

Deze groep is verder onder te verdelen in schoolgaande jeugd, vroege schoolverlaters en werkloze jongeren. De schoolgaande jeugd is bereikbaar via het formeel onderwijs. Door middel van lesprogramma's, voorlichting, toegang tot actuele informatie (bibliotheek en/of mediatheek) en het inzetten van leeftijdsgenoten als rolmodellen kan continu worden bijgedragen aan het vergroten van kennis, verandering van attitude en het bevorderen van verantwoord gedrag. Voor een gerichte benadering is het ontwikkelen van specifieke programma's aan de hand van onderzoeksresultaten, dringend vereist.

Arbeidsmarkt

Drugsgebruik heeft een negatieve invloed op de arbeidsproductiviteit en verstoort de normale arbeidsverhoudingen. Binnen onze arbeidsmarkt hebben enkele grotere particuliere en staatsbedrijven al enige jaren een gericht anti-drugsbeleid. Onderdelen van dit beleid zijn o.a. creëren van bewustzijn, het aanbieden van testen en begeleiden van medewerkers en ontwikkeling en de aanname van een anti-drugsbeleid.

De aanpak van drugs op de werkvloer vraagt echter meer aandacht dan de huidige separate inspanningen van individuele werkplekken. Het is daarom nodig om via het ministerie van deze sector, het bedrijfsleven en de vakverenigingen te komen tot een nationaal preventiebeleid voor de werkvloer.

Families en Gezinnen

Tot nu toe is er in Suriname geen overheids- of NGO's instantie is die als kerntaak heeft de begeleiding en ondersteuning van gezinnen. Kerken en sociale instellingen binnen en buiten de overheid vangen ad hoc gezinnen in crisis, of delen daarvan, op. Een structurele ondersteuning en begeleiding voor het gezin als instituut van eerste opvoedingsomgeving bestaat vooralsnog niet. In het licht van een fundamentele aanpak van de drugspreventie zal vanuit de overheid aan die begeleidingstaak naar het gezin formeel invulling gegeven moeten worden.

Risico en kwetsbare Groepen (MARPS - Most At Risk Populations)

Naast de groep jongeren die via het onderwijs niet bereikbaar is, worden in onze samenleving de sekswerkers en gedetineerden ook als risico of kwetsbare groepen genoemd die binnen het drugspreventiebeleid speciale aandacht verdienen.

De strategie voor deze groep kwetsbaren is middels kwantitatief en kwalitatieve onderzoek scherp in beeld brengen van de problematiek en behoeften onder deze risico en kwetsbare groepen (o.a. gedetineerden en sekswerkers) om vervolgens gericht beleid te ontwikkelen en maatwerkzorg aan te bieden, gericht op rehabilitatie en re-integratie..

Nationaal wordt ook *“The Technical Working Group (TWG) on Preventing Crime by Focusing on Vulnerable Youth and At Risk Populations”* onderschreven. TWG adviseert het ontwikkelen van ‘cross-cutting’, allesomvattende en regionale benaderingswijzen met betrekking tot misdaad preventie, met een speciale aandacht op risico-volle jongeren. De Verenigde Staten en het Caribisch Gebied hebben misdaad preventie aangegeven als een belangrijk element van de *Caribbean Basin Security Initiative (CBSI)*. Betreffende het nationaal preventiebeleid zullen ook de onder de TWG voorgestelde programma’s worden meegenomen, met name:

- Formele en informele onderwijsinitiatieven, sport en culturele programma’s voor de jeugd;
- Effectieve trainingsmogelijkheden en werkgelegenheid;
- Burger participatie voor volksontwikkeling en veiligheid ;
- Justitiële hervormingen Jeugdbeleid voor het vergroten van alternatieven voor opsluiting;
- Programma’s voor vermindering van de behoefte of de vraag naar drugs.

2.2.2. Behandeling en zorg

Drugsafhankelijkheid is niet slechts een biologisch en psychologisch probleem. Het is tevens een sociaal en maatschappelijk probleem. Ook is het evident dat men drugsafhankelijkheid meer recent kwalificeert als een chronische ziekte en dat deze ook kan leiden tot andere chronische aandoeningen. Bij de oplossing

van dit probleem dient daarom ook een bio-psychosociale benadering te worden toegepast, waarbij ook het betreffende individu, de familie en de maatschappelijke omgeving een belangrijke rol vervullen.

Behandeling en Zorg van drugsafhankelijken verdienen deskundigheid en professionaliteit, indien we succesvol hierin willen zijn. Er dient hierbij sprake te zijn van toepassing van beproefde methodes die aantoonbaar effect hebben.

Zoals dit geldt bij de aanpak bij de bestrijding van drugscriminaliteit, namelijk het vormen van nationale en internationale coalities, geldt dit evenzo voor de aanpak betreffende behandeling en zorg. Het uitwisselen van kennis en deskundigheid over toepassingen in de praktijk en effectieve oplossingen dient bij de vorming van coalities hoofduitgangspunt te vormen.

Het PCS als de Surinaamse organisatie met de meeste deskundigheid op biologisch en psychologisch vlak en de NGO's met hun ervaring voor wat betreft re-integratie van drugsafhankelijken, zullen dienen te werken aan het wegmaken van de vastgestelde tekortkomingen voor wat betreft de behoefte aan specifieke diensten vanuit de samenleving. Goed gestructureerde samenwerking, waarbij er sprake is van complementaire dienstverlening is meer dan een noodzakelijkheid. Waar er sprake dient te zijn van faciliteren van deze organisaties om te geraken tot kwalitatief goede dienstverlening, zal de NAR mede een effectieve rol vervullen.

Behandeling en zorg binnen het PCS

Het PCS gaat uit van het bio-psycho-sociale model van verslaving. Verslavingsziekte is een complex en progressief psychiatrisch syndroom, leidend tot verlies van autonomie op het gebied van emotie, denken en handelen. Afhankelijk van de gebruikte middelen vindt er tevens een voortschrijdende aantasting van de algemene gezondheidstoestand plaats.

Het PCS streeft er naar toe de komende vijf jaar cliënten zoveel mogelijk ambulant te behandelen; daarnaast zal zij streven naar korte opnames. Het PCS zal nauwer samenwerken met de NGO's (z.a. behandelcentra met religieuze achtergrond, Stichting WIN, Bureau Dak- en Thuislozen (BDT), e.a. op het terrein van de medisch psychiatrische screening, de ketenzorg en

deskundigheidsbevordering. Cliënten die door het PCS zijn ontgift, zullen gemakkelijker voor verdere behandeling en begeleiding kunnen doorstromen naar de NGO's of andersom.

Behandeling en zorg vanuit Niet Gouvernementele Organisaties

Niet Gouvernementele Organisaties (NGO's) vormen een onmisbare schakel in de strijd tegen drugsgebruik. In de loop der jaren is hun aandeel steeds belangrijker en groter geworden. De meeste NGO's in behandeling en zorg werken vanuit een religieuze overtuiging. Hun activiteiten strekken zich uit van voorlichting en preventie tot opvang, behandeling, nazorg en re-integratie.

De komende jaren zal er worden gewerkt aan verdere professionalisering en institutionele versterking van alle betrokken niet gouvernementele organisaties.

Drug Treatment Court

Het is gebleken dat aanpak van de drugsgebruiker en diens drugsprobleem naast rechtshandhaving, ook op een ander vlak, te weten de behandeling en zorg ligt, en zou deze dus moeten worden gedecriminaliseerd. In dit kader wordt gewerkt aan het invoeren van een *Drug Treatment Court* (Drugs Behandelings Gerecht) die drugsafhankelijke verdachten of veroordeelden de alternatieve mogelijkheid biedt zich te laten opnemen in een behandelcentrum. De Drug Treatment Court zal na goedkeuring van het wetsvoorstel "Strafrechtelijke opvang verslaafden" als pilot project worden ingevoerd, in nauwe samenwerking tussen het Ministerie van Volksgezondheid en het Ministerie van Justitie en Politie. Drugsafhankelijken zullen voor deze speciale rechtbank verschijnen als ze zich schuldig hebben gemaakt aan strafbare feiten, waarbij ze de mogelijkheid wordt geboden te kiezen voor behandeling en re-integratie in plaats van een straf uitzitten in de gevangenis of een politiecel.

Het PCS zal de komende jaren bij uitstek het centrum zijn voor de behandeling en begeleiding van drugsafhankelijken die een eenvoudig strafbaar feit hebben gepleegd en een behandelings- en begeleidingstraject moeten doorlopen via het Drugsbehandelingsgerecht, in plaats van een vrijheidsbenemende straf. In dit verband zal het PCS de volgende diensten aan deze doelgroep bieden: counseling, rapportage van psychiater/psycholoog en andere begeleiders (wekelijks aan het gerecht), detoxificatie (klinisch), vervolgbehandelingen

gedurende 6 maanden tot een jaar, nazorg (huisbezoeken), werk- en woonbegeleiding.

2.3. Drugsbestrijding en rechtshandhaving

Het Ministerie van Justitie en Politie heeft in haar Beleidsplan over het jaar 2011 de interne veiligheid van de Staat en de handhaving van de openbare orde en rust, het voorkomen van inbreuken daarop en de bescherming van personen en goederen, als één van haar taken geformuleerd. Ter uitvoering van deze taak zal een integraal en structureel veiligheidsbeleid worden gevoerd op het totale grondgebied van Suriname op basis van de ketenbenadering, tevens zal de internationale samenwerking ter versterking van de internationale rechtshandhaving worden geïntensiveerd.

De verschillende individuele diensten op het gebied van bestrijding van de drugshandel en rechtshandhaving hebben, ondanks de schaarse middelen, successen geboekt. Deze diensten behoeven verdere capaciteitsontwikkeling en coördinatie.

De activiteiten in de komende periode zullen gericht zijn op het ontwikkelen van technieken binnen het Openbaar Ministerie ten behoeve van een verbeterde professionele aanpak van de drugscriminaliteit. Specifieke wetgeving voor het toezicht op en registratie van invoer, doorvoer en bestemming van chemicaliën en precursoren zal hiertoe ontwikkeld worden. Momenteel vindt controle plaats op basis van de Douane wetgeving (Scheepvaartwet en de Wet Bestrijdingsmiddelen).

Met hulp van de media zal middels informatieverstrekking het landelijke bewustzijn gecreëerd c.q. vergroot worden voor het belang van opsporing en berechting van drugsdelicten. De medewerking van de gemeenschap met betrekking tot de opsporing van illegale substanties en de arrestatie van drugshandelaren is van cruciaal belang. Verder, het structureren van de mogelijkheid om anonieme meldingen te kunnen doen, waardoor burgers veilig informatie kunnen doorspelen aan de politie. Een belangrijke versterking van de

rechtshandhaving kan uit de gemeenschap zelf komen. Voorbeelden hiervan zijn “Know your clients” en “Know your customers” campagnes, waarbij verdachte bewegingen, die mogelijk aan drugs zijn gekoppeld, vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd.

Vanuit de overheid wordt enerzijds, zoals eerder is aangegeven, gewerkt aan de decriminalisering van de drugsgebruiker (“de slachtoffer-theorie”). Anderzijds leeft de intentie om de drugsmokkelaar en de drugshandelaar, zwaarder te straffen (“de dader-theorie”).

Suriname heeft de afgelopen decennia een versnelde ontwikkeling op het gebied van de drugsbestrijding doorgemaakt. De wetgeving op dit stuk is aangepast aan de vereisten van de internationale verdragen waar Suriname partij bij is. Hierbij moet niet alleen gedacht worden aan wetgeving die rechtstreeks te maken heeft met drugs, maar ook de daaraan gerelateerde criminaliteit. De wetgeving moet in dat kader aangepast worden aan de *VN Convention against Transnational Organized Crime* en het *Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air*, het *Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and the Children*.

2.4. Wetgeving

Aan de basis van een succesvolle en effectieve bestrijding van drugs, ligt adequate en toepasselijke wetgeving. Met de inwerkingtreding van wetten en hun uitvoeringsregelingen betreffende drugsbestrijding zullen er ook protocollen en procedures in werking moeten worden gesteld die de uitvoerbaarheid vergroten. Bijstand van nationale en internationale donoren zal hierbij zeker gewenst zijn. De prioriteiten houden in het doen goedkeuren door DNA en in werking treden van het wetsvoorstel inzake de controle op chemicaliën en precursoren, dit vanwege o.a. de opkomst van de synthetische drugsindustrie. Ook is goedkeuring vereist van de wetgeving betreffende Bijzondere Opsporingsbevoegdheden en de strafbaarstelling van terrorisme en de financiering daarvan.

Een effectief controlesysteem moet opgezet worden waardoor toezicht kan worden gehouden op de naleving van de wettelijke bepalingen.

De nodige trainingen zullen opgezet moeten worden ten behoeve van de implementatie van het controlesysteem. In deze zal er nauw worden samengewerkt met de Farmaceutische Inspectie van het Ministerie van Volksgezondheid en met de relevante rechtshandhavinginstituten. Bij het ontwikkelen en implementeren van aan drugscriminaliteit gerelateerde wetgeving zal ook moeten worden gelet op de controlemechanismen die moeten toezien op de naleving van deze wetten. Tevens zal aanscherping dienen plaats te vinden van het toezicht op dienstverleners die wettelijk verplicht zijn om melding te doen van ongebruikelijke transacties.

De door de CFATF gedane aanbevelingen zoals vervat in het landenrapport over Suriname van 2009 en die gericht zijn op o.m. de versterking van het regime ter bestrijding van '*money laundering*' en de financiering van terrorisme zullen de bijzondere aandacht krijgen. Met stakeholders uit de publieke- en private sector zullen door middel planning, doelen en tijdslijnen worden vastgesteld teneinde uitvoering te geven aan de gedane aanbevelingen.

2.5. Internationale samenwerking

Internationale samenwerking is de sleutel tot vergroting van het succes bij de inspanningen om het aanbod en het gebruik van drugs te bestrijden. In dit licht bezien is een nauwere samenwerking met regionale en internationale organisaties van eminent belang voor Suriname.

Bij een intensieve internationale samenwerking zullen de volgende uitgangspunten in acht moeten worden genomen.

1. het identificeren en elimineren van nieuwe trends in transportroutes van drugs, geld en koeriers;
2. opsporen en onderscheppen van drugs en illegaal verkregen vermogen;
3. identificeren en ontmantelen van internationale criminele organisaties;
4. Vormgeven aan het verduurzamen van onderzoek en dataverwerking ten behoeve van beleid;
5. het aanleren van "evidence based practices" ten behoeve van preventie;

6. beschikbaarheid van additionele deskundigheid en fondsen ten behoeve van preventie en aanbod.

Het voorgaande kan alleen plaatsvinden, indien de relevante overheidsdiensten nauw en intensief met elkaar samenwerken. De noodzaak van die samenwerking bestaat al geruime tijd en komt tot uitdrukking in verdragen die speciaal met het oog op het voorkomen en bestrijden van de illegale handel zijn gesloten. Op mondiaal niveau is de juridische basis vastgelegd in een drietal verdragen van de Verenigde Naties, te weten het Enkelvoudig Verdrag betreffende verdovende middelen van 1961, zoals gewijzigd bij protocol 1972, het Verdrag op het gebied van Psychotrope Stoffen van 1971 en het Verdrag van de Verenigde Naties betreffende de sluikehandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen 1988.

Naast deze instrumenten heeft Suriname in de afgelopen periode een aantal aanvullende bilaterale en multilaterale verdragen en MOU's getekend. Ook verschillende strategische instanties zoals de NAR en PCS, hebben binnen de preventiesfeer samenwerkingsovereenkomsten getekend voor een meer effectievere en duurzaam op resultaat gerichte preventie, waarbij wetenschap een belangrijke basis vormt.

Voorts zal voor wat betreft drugsbestrijding de samenwerking tussen de drugsproductielanden in de regio (onder andere Colombia en Venezuela), de buurlanden (Guyana, Frans Guyana en Brazilië) en de consumptielanden in Europa geïntensifieerd worden. Niet uit het oog mag worden verloren de samenwerking tussen CARICOM en de VSA. In gevallen waar deze verdragen geen basis bieden zal op het niveau van Politie en Openbaar Ministerie bilateraal samengewerkt moet worden, al dan niet door tussenkomst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Actieve participatie van Suriname in regionale en internationale organisaties zoals CICAD, IDEC, CFATF, CARTAC, EU – LAC, zal de mogelijkheden voor kennis- en informatie-uitwisseling vergroten en een betere netwerkpositie creëren.

De internationale samenwerking zal zich onder meer moeten richten op het uitwisselen van informatie op politie – politie niveau bij het identificeren van criminele netwerken en op de internationale strafrechtelijke samenwerking, waarbij uitlevering van verdachten, het doen van parallel onderzoeken, rechtshulp in strafzaken, overdracht en overname van respectievelijk strafvervolging en de tenuitvoerlegging van strafvonnissen en confiscatie van opbrengsten van misdrijven. Voorts uitwisselen van deskundigheid en uitvoeren van projecten op preventieniveau, vooral met betrekking tot behandeling en zorg. Ook de institutionele bijstand en institutionele versterking van het Openbaar Ministerie, het Korps Politie Suriname, de douane, NAR, PCS en de NGO's die in de behandeling en zorgsector zitten, mag niet uit het oog worden verloren.

Belangrijk zijn ook het vormen en onderhouden van internationale netwerken van politie, douane en justitie opdat coördinatie in de opsporing en vervolging efficiënt en met inachtneming van ieders nationale recht verloopt en het instrumentarium dat de genoemde verdragen bieden optimaal wordt ingezet. Dit vraagt een optimale nationale coördinatie op het gebied van de informatiehuishouding en de naleving en rapportage bij internationale wetgeving (zgn. “compliance”). Het vereist dan ook inbedding van deze verplichtingen in integraal nationaal beleid met tijdslijnen, actiepunten en taakverantwoordelijken, alsook het aanstellen van nationale integere en competente “Focal Points”, die voornamelijk bereikbaar en beschikbaar moeten zijn. Immers aan internationale samenwerking bij de drugsbestrijding worden hoge eisen gesteld van partners zoals integriteit en professionaliteit.

3. Uitvoering van het Nationaal Anti - drugsbeleid

Reeds eerder in dit document is aangegeven dat in het nationaal beleid van Suriname onder meer zijn geïncorporeerd; de Hemispheric Strategy on Drugs 2011-2015 & de bijbehorende Draft Action Plan van OAS - CICAD. Dit, omdat Suriname zich als CICAD lid zich in zijn verder anti-drugsbeleid wil laten leiden door de principes en richtlijnen opgenomen in dit plan, zonder daarbij de feitelijke nationale problematiek uit het oog te verliezen. Bij de uitvoering zal er voldoende aandacht dienen te gaan naar zowel de preventiecomponent, alsmede de supplycomponent. Ook zal de benadering dienen te zijn dat naast concrete overheidsinitiatieven uit de eigen middelen, evneens de NGO's worden gefaciliteerd door de overheid om invulling te helpen geven aan de activiteiten in dit plan die onder deze ressorteren.

3.1 Beleidsuitgangspunten

Om het drugsbeleid van Suriname succesvol uit te voeren worden de volgende beleidsuitgangspunten gehanteerd:

- a. Het drugsbeleid zal het karakter van nationaal beleid hebben en zal een integraal onderdeel vormen van het totale ontwikkelingsbeleid van Suriname op korte en (middel)lange termijn.
- b. De Regering zal binnen haar mogelijkheden know-how, materiaal, materieel en financiële middelen vrijmaken om het drugsbeleid te kunnen uitvoeren.
- c. Bij de uitvoering van het drugsbeleid zal het nationaal gezag over het gehele Surinaamse territorium gelden door o.a. het inschakelen van alle landelijke overheidsonderdelen uitgerust met wettelijke bevoegdheden.
- d. Binnen de samenleving zal een breed draagvlak worden gecreëerd voor de effectieve uitvoering van het drugsbeleid.
- e. De Draft Hemispheric Strategy & Action Plan on Drugs 2011-2015 van OAS – CICAD zullen mede de basis vormen voor de uitvoering van het nationaal beleid.
- f. Suriname zal zich ontvankelijk stellen voor bijstand van nationale en internationale donoren bij de uitvoering van het drugsbeleid.

3.2. Uitvoeringsstrategie

De uitvoering van de deelcomponenten van het NDMP zal zoveel als mogelijk in projectvorm geschieden door de betrokken uitvoerende instanties, waarbij de projectformulering gebaseerd zal zijn op de actuele probleembeschrijving, de omschrijving van de doelstelling, het plan van aanpak, een activiteitenplan, de tijdsplanning en de inspanningen van de instanties die belast zullen worden met de uitvoering van het plan. Het activiteitenplan van dit NDMP zal in dit kader dus verder door de NAR worden aangepast en gedetailleerd. Door centrale coördinatie van de NAR kan deze een faciliterende rol vervullen bij de formulering van projecten en zal ernaar gestreefd worden dat er geen overlappingsen zijn en adhoc initiatieven worden ontplooid, die weinig tot geen positief effect hebben op een specifiek probleem of het geheel.

Elk project zal afzonderlijk begroot worden, waarbij de Regering, alsmede de zelfstandige organisaties, binnen hun mogelijkheden financiën en middelen zullen vrijmaken om de uitvoering van het project mogelijk te maken. De mogelijkheid van bijstand van nationale of internationale donoren zal worden ingebouwd.

Per project zullen er parameters en criteria aangegeven worden om de projectactiviteiten te monitoren en te evalueren en de effecten en de projectresultaten te meten.

Alle projecten zullen gemonitord worden door de NAR in samenwerking met de projectgroep c.q. de werkgroep die belast is met de uitvoering van het betreffende project. Alle projecten zullen in samenhang met en in relatie tot elkaar uitgevoerd worden om zodoende efficiëntie en effectiviteit te verhogen en energieverliezen tot een minimum te beperken.

Het vaststellen van het effect en de resultaten van de uitvoering van het NDMP tussentijds en aan het einde, zal middels structureel jaarlijks onderzoek plaatsvinden, waarbij de ADEK Universiteit van Suriname een belangrijke rol zal vervullen. Eveneens zal de universiteit een belangrijke rol vervullen bij andere onderzoeken die dienen plaats te vinden bij de uitvoering van dit NDMP.

3.3. Actieplan voor de Uitvoering

Betreffende de uitvoering van het beleid zoals vastgelegd in dit NDMP, zullen de volgende fasen, met de relevante acties, doorlopen dienen te worden:

Adoptie van het NDMP

1. Na formele adoptie van het NDMP door de Regering, zal dit worden verspreid onder alle relevante nationale stakeholders. Ook zullen er een aantal presentaties aan relevante groepen worden verzorgd.

Organisatie van de implementatie

2. In samenwerking met relevante stakeholders zal gefaciliteerd worden door de NAR, waar dat nog niet het geval is, dat gedetailleerde jaarplannen worden ontwikkeld door de betrokken stakeholder, waarin activiteiten, tijdschema's en budgetten voor de implementatie van de verschillende onderdelen van het NDMP zijn uitgewerkt.
3. Binnen elk geprioritiseerd beleidsgebied alwaar de activiteiten uitgevoerd worden, zal er een werkgroep gevormd worden die belast zal zijn met de feitelijke monitoring van de desbetreffende activiteiten. De werkgroepen zullen een multidisciplinaire samenstelling hebben, bestaande uit deskundigen van de overheid, NGO's en particuliere instellingen die opereren binnen een beleidsgebied.

Uitvoering van activiteiten (zie bijlage 1)

4. De geplande activiteiten zullen op basis van prioriteitsstelling en in logische samenhang met elkaar worden uitgevoerd door betreffende instituten. Waar noodzakelijk zullen projecten in samenwerkingsverbanden worden uitgevoerd.

Financiering

5. De overheid zal zowel voor de coördinatie, evaluatie en monitoring, als voor de specifieke projecten, middelen vrijmaken om het vastgestelde beleid te kunnen financieren en implementeren.
6. Ook potentiële donoren zullen worden benaderd voor het financieren

en ondersteunen van projecten in het kader van het nationaal drugsbeleid van Suriname.

7. Aanbevelingen van internationale organisaties op basis van multilaterale evaluatie van het internationaal drugsbeleid zullen indien nationaal relevant en noodzakelijk, worden geïmplementeerd.

3.4. Budget

Het totale budget benodigd voor de uitvoering van het NDMP is een ruwe schatting van de verschillende budgetten behorende bij de gebieden van interventies voor de periode 2011 - 2015. Zoveel als mogelijk zullen de financiële middelen uit eigen nationale inspanningen worden verkregen. Daarnaast zullen mogelijkheden voor internationale steun worden benut om voldoende middelen te verzamelen om de doelstellingen van het NDMP te realiseren. De beschikbare middelen zullen lopen via de uitvoerende instanties verantwoordelijk voor het desbetreffend geheel of sub – interventiegebied.

Interventiegebied	Bedrag (SRD X 1000)	Bedrag (USD X 1000)
Nationale coördinatie en monitoring van de implementatie van het Nationaal Drug Master Plan	1,137.50	350
Ontwikkelen en implementeren van relevante wetgeving op het gebied van drugsbestrijding en drugserelateerde criminaliteit	162.50	50
Bestrijding van de aan- en doorvoer van drugs en rechtshandhaving	8,125	2,500
Vermindering van de vraag naar drugs en versterking van de verslavingszorg (primair en secundair)	3,250	1,000
Vermindering van de vraag naar drugs en versterking van de verslavingszorg (tertiair)	6,500	2,000
Speciale voorzieningen voor verslaafde daklozen en sekswerkers	325	100
Verband tussen drugsgebruik en HIV/AIDS	22.75	7
Regionale, continentale en internationale samenwerking bij de drugsbestrijding	325	100
Totaal	19,847.75	6,107

BIJLAGEN

1: Overzicht van activiteiten NDMP 2011 – 2015

Interventie gebied 1

Nationale Coördinatie, Monitoring en Evaluatie

Het treffen van organisatorische en infrastructurele maatregelen ter versterking van instituten belast met de aanpak van de drugsproblematiek en het effectief coördineren van de uitvoering van het Nationaal Drugs Master Plan.

Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
De efficiënte coördinatie van de integrale implementatie van het NDMP met gegarandeerde politieke en maatschappelijke steun	<ul style="list-style-type: none"> - Adoptie van het NDMP door de Raad van Ministers. - Ontwikkelen van jaarplannen voor de implementatie van het NDMP. - Benaderen van potentiële donoren voor de implementatie van het Plan. - Kwartaalsgewijze monitoren van de implementatie van het NDMP. - Implementatie van de aanbevelingen van de MEM en andere internationale organisaties. - Versterking en uitbreiding van het Uitvoerend Bureau van de NAR. - Evalueren en hergroeperen van functionerende DDR en DSR netwerken. - Veiligstellen van financiële middelen voor de uitvoering van het NDMP - Revitaliseren van SURENDU - Halfjaarlijks samenstellen van het SURENDU verslag - Plegen van rapportages 	<ul style="list-style-type: none"> - Financiering van de uitvoering van het NDMP gerealiseerd per 2015. - Alle Instituten i.h.k.v. de uitvoering van het NDMP versterkt in hun capaciteit per 2015. - Plannen, projecten en programma's i.h.k.v. het NDMP (aanbod & vraag) geformuleerd en succesvol uitgevoerd per 2015. - NAR (incl. bureau) geherstructureerd per 2011. 	<ul style="list-style-type: none"> - NAR - Kabinet Van de President - Alle andere betrokken stakeholders i.h.k.v. het NDMP - Internationale en regionale instituten. - Internationale financierders (bilateraal & multilateraal) 	<ul style="list-style-type: none"> - NAR Rapporten - SURENDU rapportages - DDR en DSR verslagen van netwerk - bijeenkomsten - Programma en projectrapporten.

Interventie gebied 2

Wetgeving en Verdragen

<i>De ontwikkeling en implementatie van relevante wetgeving inzake drugscontrole, inclusief de mobilisering van ondersteuning voor de ontwikkeling van wetgeving om drugsgerelateerde criminele activiteiten tegen te gaan</i>				
Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
Ontwikkelen, moderniseren en implementeren van wetgeving voor de aanpak van de drugsproblematiek.	<ul style="list-style-type: none">- Regelmatig evalueren en, waar nodig, aanpassen van wetgeving op het gebied van:<ul style="list-style-type: none">- verdovende middelen- bestrijding van geld witwassen- drugsgerelateerde criminaliteit- de bescherming van getuigen- strafbaarstelling van rechtspersonen- bestrijding van de georganiseerde misdaad en criminele organisaties- Evalueren en waar nodig aanpassen van de internationale rechtshulp verdragen.- Protocollen en procedures vaststellen voor de in werking moeten worden voor het vergroten van de uitvoerbaarheid van wetten en uitvoeringsregelingen.- Goedkeuren en in werking treden van het wetsvoorstel inzake de controle op chemicaliën en precursoren.- Goedkeuren van de wetgeving betreffende Bijzondere	<ul style="list-style-type: none">- Alle noodzakelijke wetgeving & wijziging van wetten op het vlak van drugsbestrijding goedgekeurd door de DNA per 2014.- Noodzakelijke protocollen en procedures voor effectievere uitvoering van wetten geformuleerd en goedgekeurd per 2014.- Middels wetgeving ingestelde DTC per 2012.- Goedgekeurde wetgeving betreffende controle op chemicaliën en precursoren per 2012.- uitvoeringplan betreffende de aanbevelingen CFATF geformuleerd en in uitvoering per 2012.- Noodzakelijke verdragen geratificeerd en goedgekeurd door de DNA per 2015.- Door DNA goedgekeurde wetgeving betreffende	<ul style="list-style-type: none">- NAR- Ministerie van Justitie en Politie- DNA	<ul style="list-style-type: none">- NAR Rapporten- SURENDU rapportages DDR en DSR verslagen van netwerk bijeenkomsten- Relevante gemoderniseerde wetten- DNA archief

	<p>Opsporingsbevoegdheden en de strafbaarstelling van terrorisme en de financiering daarvan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trainingen ten behoeve van de implementatie van het controlesysteem, in samenwerking met de Farmaceutische Inspectie en de relevante rechtshandavingsinstituten. - Planningsmeetings met stakeholders uit de publieke- en private sector voor vaststellen van doelen en tijdslijnen voor uitvoering van de aanbevelingen mbt CFATF. 	<p>Bijzondere opsporingsbevoegdheden en strafbaarstelling van terrorisme en financiering daarvan per 2015.</p>		
--	---	--	--	--

Interventie gebied 3

Drugsbestrijding en Rechtshandhaving

<i>Het treffen van maatregelen om het aanbod van drugs in Suriname en de doorvoer van drugs via Suriname zichtbaar te doen afnemen, inclusief de verbetering van wetstoepassing in dit verband.</i>				
Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
Effectievere opsporing en inbeslagname van drugs, chemicaliën en precursoren.	<ul style="list-style-type: none">- Ontwikkelen van technieken binnen het Openbaar Ministerie ten behoeve van een professionele aanpak van de drugscriminaliteit.- Specifieke wetgeving voor de toezicht op en registratie van invoer, doorvoer en bestemming van chemicaliën en precursoren- Het initiëren van gemeenschaps- en mediacampagnes over de effecten van drugsgebruik.- Middels informatieverstrekking het landelijk bewustzijn vergroten van het belang van opsporing en berechting van drugsdelicten.- Verder reguleren van de mogelijkheid geschapen om anonieme meldingen te kunnen doen, waardoor burgers redelijk veilig informatie kunnen doorspelen aan de politie- Het trainen van aanklagers en rechters in drugsgerelateerde zaken<ul style="list-style-type: none">- Het instellen van een orgaan dat controle houdt op precursoren- Uitvoeren van onderzoek betreffende supply – reduction.	<ul style="list-style-type: none">- Aanzienlijke percentuele vermindering van de doorvoer, handel &, productie van drugs nationaal per 2015- Rechters en officieren van justitie getraind in drugsgerelateerde zaken per 2014.- Voldoende Statistieken betreffende in beslag genomen drugs beschikbaar tussentijds en per 2015.- Ambtenaren betrokken bij de invoer, uitvoer en controle van middelen, trainen in het identificeren van illegale substanties en chemicaliën bestemd voor de productie van drugs per 2013.- Tenminste 1 uitgevoerde wetenschappelijke studie per 2015.	<ul style="list-style-type: none">- Kabinet van de President- NAR- Ministerie van Justitie en Politie- Ministerie van Defensie- Ministerie van Volksgezondheid- ADEK UvS	<ul style="list-style-type: none">- NAR Rapporten- Drugs Supply Reduction rapportages- Rapporten van de Politie en Justitie, Defensie en Financiën- Politie statistieken over hoeveelheden in beslag genomen drugs

Interventie gebied 4

Vermindering van de vraag naar drugs en versterking van de sector behandeling en zorg

<i>Het treffen van maatregelen om de vraag naar drugs effectief te doen afnemen, waarbij drugspreventie een belangrijke plaats inneemt.</i>				
Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
<p>Primaire preventie (Maatregelen op het terrein van de educatie met betrekking tot drugs)</p> <p>Het verhogen van het bewustzijn in de samenleving t.a.v. drugs en het aanleren van vaardigheden om nee te kunnen zeggen tegen drugs.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Het mobiliseren van de publieke en private media, vakorganisaties, religieuze organisaties, NGO's, CSO's om samen te werken en primaire verantwoordelijkheid te nemen bij de bewustmaking van illegaal drugsgebruik - Het ondersteunen van het Ministerie van Onderwijs (Basic Life Skills Education) om de schooljeugd te onderwijzen over drugs en de schadelijke gevolgen daarvan. - Het verbeteren van de drugsvoorlichting aan de buitenschoolse jeugd. - Nationale campagnes voor het ter discussie stellen van het gedogen van het gebruik van sommige drugs door de samenleving. - Speciale aandacht geven aan drugsgebruik bij werkenden, in samenwerking met de overheid, bedrijven, werkgevers- en werknemersorganisaties. - Uitvoeren van onderzoek betreffende demand – reduction. 	<ul style="list-style-type: none"> - aanzienlijke percentuele afname (20%) van het gebruik van drugs en alcohol per 2015. - Voldoende Statistieken betreffende drugsprevalentie beschikbaar tussentijds en per 2015. - Tenminste 3 gepubliceerde resultaten van uitgevoerde wetenschappelijke studies per 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> - NAR - PCS (BAD/Polikliniek Verslavingszorg) - Basic Life Skills Commissie - MINOV - Ministerie van Jeugd en Sport - ADEK UvS - St. Kick the Habit - Media - Jongeren- en buurt-organisaties - Het Jeugdparlement - Ressor- en districtsraden - Min van ATM - Werknemers en werkgeversorganisaties. 	<ul style="list-style-type: none"> - NAR rapporten - DDR en DSR verslagen van netwerk bijeenkomsten - Trainingsverslagen van BAD - Rapporten van MINOV en de Basic Life Skills Commissie

Interventie gebied 4

Vermindering van de vraag naar drugs en versterking van de verslavingszorg (vervolg)

<i>Het treffen van maatregelen om de vraag naar drugs effectief te doen afnemen, waarbij drugspreventie een belangrijke plaats inneemt</i>				
Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
<p>Secundaire preventie (vroeg signaleren en sociale interventies)</p> <p>De samenleving, en vooral leerkrachten, verpleegkundig personeel, politie, winkeliers, enz. zijn voorgelicht over en getraind in hun verantwoordelijkheid en hoe er moet worden omgegaan met de negatieve invloed van drugsgebruik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Het verhogen van het bewustzijn van de samenleving dat individuen, groepen en de samenleving als geheel een niet tolerante houding kunnen hebben t.a.v. drugsgebruik zonder het individu uit het oog te verliezen - Het trainen van de politie, verpleegkundigen, winkeliers in het bewustmaken signaleren van gebruikers. - Het geven van kennis en vaardigheden aan onderwijsgevenden om lerenden met drugs- en alcoholproblemen te identificeren en om ze te kunnen helpen of doorverwijzen - Het opzetten van een drugshulplijn. - Uitvoeren van onderzoek betreffende demand – reduction. 	<ul style="list-style-type: none"> - aanzienlijke percentuele afname (20%) van het gebruik van drugs en alcohol per 2015. - Voldoende Statistieken betreffende drugs prevalentie beschikbaar tussentijds en per 2015T - Tenminste 3 gepubliceerde resultaten van uitgevoerde wetenschappelijke studies per 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> - NAR - Media - BAD - PCS - Politie - COVAB - RGD - Medische Zending - Ministerie van Jeugd & Sport - MINOV - ADEK UvS - Justitiële Kinder Bescherming - Basic Life Skills Commissie 	<ul style="list-style-type: none"> - NAR rapporten - DDR en DSR verslagen van netwerk bijeenkomsten - Trainingsverslagen van BAD en rapporten Basic Life Skills Commissie - SURENDU data

Interventie gebied 4

Vermindering van de vraag naar drugs en versterking van de verslavingszorg (vervolg)

<i>Het treffen van maatregelen om de vraag naar drugs effectief te doen afnemen, waarbij drugspreventie een belangrijke plaats inneemt</i>				
Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
<p>Tertiaire preventie (Behandeling, re-integratie en nazorg)</p> <p>Het administratief en praktisch reorganiseren van drugs behandelings- en re-integratieprogramma's en het monitoren van behandelstandaarden opdat de kwaliteit van de zorg kan worden verhoogd en invulling kan worden gegeven aan de behoefte.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Het uitbreiden van behandelings-faciliteiten voor speciale groepen- Het registreren van behandelingsprogramma's voor drugsafhankelijken- Het vaststellen en monitoren van minimum standaarden voor behandeling van drugsafhankelijken.- Het vestigen en onderhouden van nazorg- en zelfhulpgroepen in de behandelcentra voor het re-integreren van drugsafhankelijken- Jaarlijkse na- en bijscholing voor behandelaren.- Wettelijke mogelijkheden instellen om drugsafhankelijken te verplichten om hulpverleningsprogramma's te ondergaan (Drug Treatment Court).- Registratie van steungroepen/zelfhulpgroepen bij de erkende drugs- en alcohol behandelcentra ten behoeve van behandelde ex-afhankelijken.- Uitvoeren van onderzoek betreffende demand – reduction.	<ul style="list-style-type: none">- Percentuele afname (20%) van terugval van behandelde cliënten en toename van succesvolle re-integratie van behandelde cliënten per 2015.- Instituten binnen de behandel en zorgsector institutioneel versterkt en kwaliteit dienstverlening verhoogd per 2014.- Operationele DTC per 2012.- Vouwen Detox operationeel per 2012- Voldoende Statistieken betreffende behandeling en zorg beschikbaar tussentijds en per 2015.- Tenminste 3 gepubliceerde resultaten van uitgevoerde wetenschappelijke studies per 2015.	<ul style="list-style-type: none">- NAR- Ministerie van Volksgezondheid- PCS- NGO's in de sector behandeling en zorg- Justitiële Kinder Bescherming- Ministerie Van Justitie en Politie- ADEK UvS	<ul style="list-style-type: none">- NAR rapporten- DDR en DSR verslagen van netwerk bijeenkomsten- Trainingsverslagen van BAD- Trainingsverslagen van PCS en de NGO behandelcentra- Centraal register van cliënten die in behandeling zijn- SURENDU data

Interventie gebied 5

Speciale voorzieningen voor drugsafhankelijke daklozen en sekswerkers

<i>Het treffen van speciale voorzorgmaatregelen m.b.t. kwetsbare groepen: z.a. Straat drugsgebruikers en seks werkers ("Harm reduction")</i>				
Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
Het behandelen en re-integreren van speciale risicogroepen waaronder drugsafhankelijke dak- en thuislozen en sekswerkers.	<ul style="list-style-type: none">- Vestigen van laagdrempelige opvangfaciliteiten voor dak- en thuislozen en sekswerkers.- Registreren van dak- en thuislozen door de St. BDT- Geven van drugsvoorlichting afgestemd op sekswerkers.- Trainen van medewerkers van opvang organisaties voor drugsafhankelijke daklozen en sekswerkers in drugspreventie en drugsbehandeling.- Campagnes opzetten in samenwerking met alle betrokken organisaties (NAP, Stichting Rachab enz.) om te wijzen op de risico's en gevolgen van drugsgebruik.	<ul style="list-style-type: none">- aanzienlijke percentuele afname van het gebruik van drugs en alcohol per 2015.- Percentuele afname van terugval van behandelde cliënten en toename van succesvolle re-integratie van behandelde cliënten per 2015.	<ul style="list-style-type: none">- NAR- PCS- NGO's betrokken bij de behandeling van drugsafhankelijken en sekswerkers	<ul style="list-style-type: none">- NAR rapporten- DDR verslagen van netwerk bijeenkomsten- Trainingsverslagen van het PCS, St. BDT en St. Rachab- Centraal register voor St. BDT en cliënten van St. Rachab

Interventiegebied 6

Verband tussen drugsgebruik en HIV en AIDS

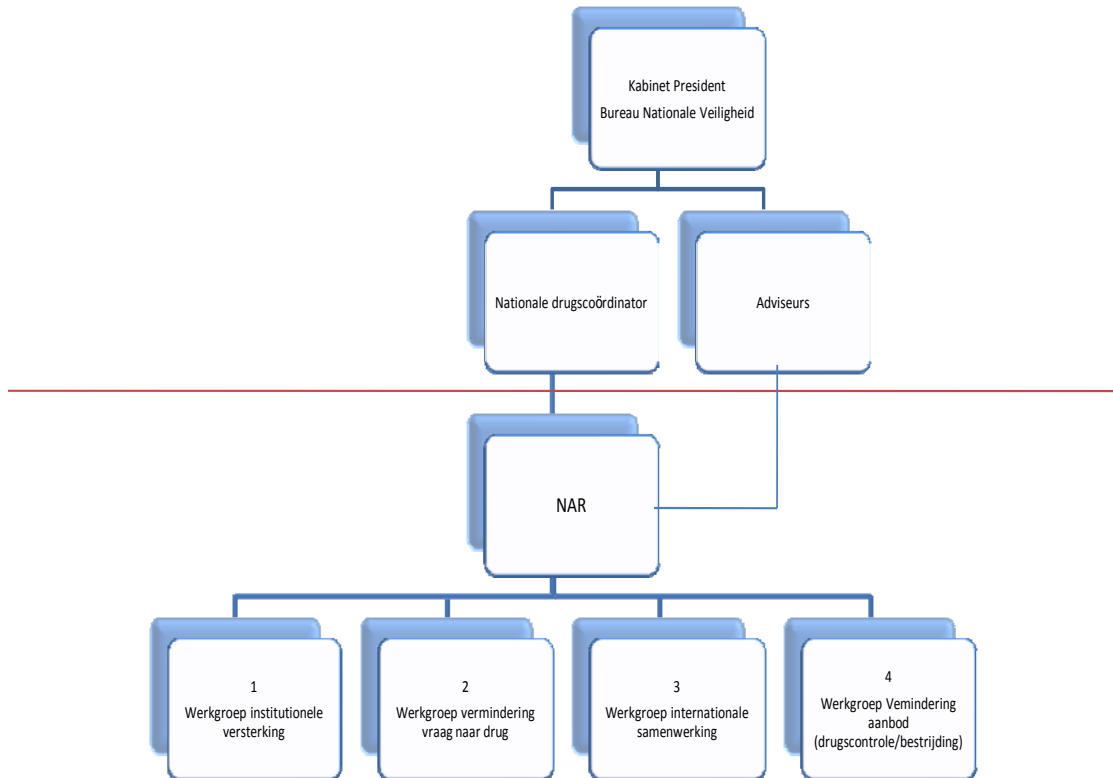
<i>Het treffen van maatregelen om het verband tussen alcohol en drugsgebruik (AAD) en HIV en AIDS te meten en tegen te gaan</i>				
Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
Het tegengaan van de verspreiding van HIV door de samenleving bewust te maken van het verband tussen AAD en HIV	<ul style="list-style-type: none">- Verzamelen van kwalitatieve en kwantitatieve informatie over de relatie tussen drugsgebruik en HIV.- Aandacht schenken aan de relatie tussen drugsgebruik en HIV in alle AIDS voorlichtingscampagnes.- Waarschuwen voor de risico's die onbeschermde seks als gevolg van drugsgebruik met zich kan meebrengen.- Introduceren van het buddy-systeem onder jongeren als er sprake is van alcohol en drugsgebruik.- Uitvoeren van onderzoek betreffende demand – reduction.	<ul style="list-style-type: none">- Data beschikbaar betreffende het verband tussen druggebruik en HIV en AIDS per 2013	<ul style="list-style-type: none">- NAR- PCS- NGO's betrokken bij de behandeling van drugsafhankelijken- NAP- RGD- Medische Zending- Stichting BDT- Stichting Rachab- Stichting WIN- ADEK UvS	<ul style="list-style-type: none">- NAR rapporten- DDR verslagen van netwerk bijeenkomsten- Jaarlijkse rapporten van het NAP

Interventiegebied 7

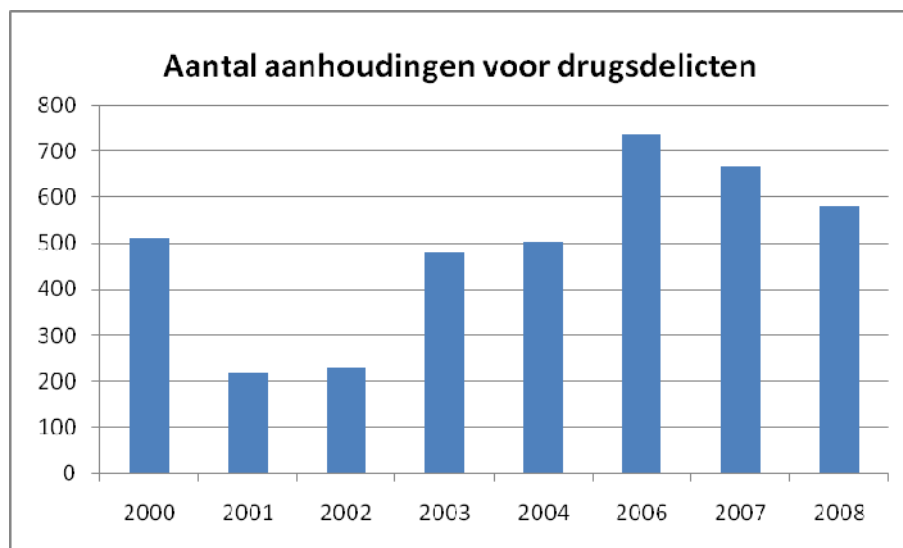
Internationale Samenwerking

<i>Het treffen van maatregelen ter bevordering van regionale, continentale en internationale samenwerking in drugspreventie en-bestrijding.</i>				
Doelstelling	Activiteiten	Verwachte resultaten	Verantwoordelijke instanties	Verificatiebronnen
Het verbeteren van de regionale, continentale en internationale samenwerking bij de drugspreventie en-bestrijding.	<ul style="list-style-type: none">- Het bevorderen en faciliteren van drugscontroleactiviteiten op regionaal, continentaal en internationaal niveau- Het beschermen van regionale en internationale rechtshandhaving en juridische samenwerking bij de drugsbestrijding en daaraan gerelateerde zaken.- Samenwerking op regionaal, continentaal en mondiaal niveau bij de drugsbestrijdingactiviteiten.- Verbeteren van de communicatie over internationale activiteiten en vergaderingen voor optimale deelname van Suriname te bevorderen.- Intensiveren van de contacten met internationale organisaties zoals CICAD/OAS, INCB, UNODC, CARICOM, INTERPOL, HONLEA/VN en CFATF en andere.-	<ul style="list-style-type: none">-Effectievere methoden bekend en toegepast en data beschikbaar betreffende het terugdringen van de vraag en het aanbod van drugs per 2015.-Succesvollere en effectievere aanpak bij de bestrijding van drugscriminaliteit per 2015.- toename participatie van Suriname aan internationale samenwerkingen per 2015.- nieuwe partnerschappen gesloten, verdragen geratificeerd per 2015	<ul style="list-style-type: none">- Kabinet van de President- NAR- Ministerie van Buitenlandse Zaken- Ministerie van Justitie en Politie- Ministerie van Volksgezondheid- PCS- Openbaar Ministerie- KPS- NGO's	<ul style="list-style-type: none">- NAR rapporten- KPS rapporten- rapporten aan OAS (CICAD-MEM), CARICOM en UNODC- SURENDU data.

2: Organogram Nationale Drugsbestrijding

3: Aanhoudingen Drugsgelateerde Delicten

BRON: Dienst Criminele Informatie Voorziening KPS/ANTI-NARCOTICA BRIGADE - 2010

4:Diagnose verslaving Detox PCS

	vanaf 2 okt. 2007	2008	2009	t/m 18 okt. 2010
Alcohol	6	19	25	25
Alcohol en cannabis	0	4	3	1
Alcohol en cocaïne	2	13	6	6
Alcohol + cocaïne + cannabis	0	1	5	2
Cannabis	0	3	8	4
Cannabis en cocaïne	0	4	8	7
Cocaïne	9	33	29	16
Heroïne	1	2	0	1
Heroïne en cocaïne	0	1	1	3
Totaal opgenomen	18	80	85	65

[Info; Detox Centrum PCS]

5: Geregistreeerde Dak – en Thuislozen

2006	2007	2008	2009
352	386	435	515

Bron: Stichting Bureau voor Dak- en Thuislozen (BDT)

6: Internationale Verdragen en Overeenkomsten

Suriname heeft de navolgende internationale verdragen geratificeerd:

- The Inter-American Convention against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, Ammunition, Explosives and other Related Materials (CIFTA) (1997);
- The Inter-American Convention against Corruption (1996);
- The Inter-American Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters (1992);
- The United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (1988);
- The United Nations Single Convention on Narcotic Drugs, 1961 as amended by the 1972 Protocol;
- The United Nations Convention on Psychotropic Substances (1971);
- The United Nations Convention against Transnational Organized Crime (2000);
- The Inter-American Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, 23 May 1992 (stilzwijgend goedgekeurd op 16 jan. 2008)

De navolgende Protocollen behorende tot The UN Convention against Transnational Organized Crime zijn in December 2009 goedgekeurd geworden door de Raad van Ministers en zijn thans bij de DNA ter goedkeuring:

- Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air
- Protocol to prevent, suppress and punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children
- Protocol against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, their parts and Components and Ammunition.

Suriname is geen partij bij the United Nations Convention against Corruption (2003); het verdrag is sedert 21 Maart 2009 bij de DNA ter goedkeuring aangeboden.

Suriname is eveneens geen partij bij de United Nations Convention Against Terrorism.

Binnen Caricom verband is Suriname partij bij:

1. The Agreement of the Regional Justice Protection Programme (April 2006)
2. Treaty on security assistance among Caricom member states (26 April 2006).
3. Caribbean Treaty on Mutual Legal Assistance in Serious Criminal Matters (MLAT) 6 July 2005;

4. Ontwerp- wet houdende goedkeuring van de overeenkomst tot oprichting van de CARICOM implementation agency for crime and security (IMPACS); Stilzwijgend goedgekeurd op 19 april 2007;
5. CARICOM Maritime and Airspace Security Co-operation Agreement (getekend 4 Juli 2007);
6. CARICOM Arrest warrant treaty (Getekend 4 Juli 2007)
7. Ontwerpwet houdende goedkeuring van de treaty on security assistance among CARICOM member states (Gepubliceerd op 26 april 2007).
8. Treaty on Security Assistance among CARICOM Member States (19 April 2007);

Daarnaast is Suriname de navolgende bilaterale verdragen aangegaan:

1. Verdrag tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Federatieve Republiek van Brazilië inzake wederzijdse Juridische Bijstand in Strafrechtelijke Zaken (stilzwijgend goedgekeurd op 19 april 2006);
2. Verdrag inzake de overdracht van veroordeelde personen tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Federatieve Republiek van Brazilië (SB 2006 no 51);
3. Uitleveringsverdrag tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Federatieve Republiek van Brazilië (goedgekeurd op 19 april 2006);
4. De overeenkomst tussen de Republiek Suriname en de Republiek Frankrijk inzake samenwerking van de politie aan weerszijden van de grens (ondertekend op 29 juni 2006);
5. Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Republiek Frankrijk inzake terugname van illegaal verblijvende personen (ondertekend op 30 nov. 2004);
6. “Intentieverklaring tussen Suriname en Frankrijk inzake Regionale Grensoverschrijdende Samenwerking op het gebied van Burgerveiligheid en bijstand aan personen (getekend op 12 jan. 2010);
7. Financieringsovereenkomst tussen Suriname en Frankrijk inzake Institutionele steun voor de binnenlandse veiligheid van Suriname (20 april 2010);

8. Ontwerp- wet houdende goedkeuring van de overeenkomst tussen de Regering van het Koning van Groot-Brittannië en de Regering van de Republiek Suriname inzake het overbrengen van gevangenen (getekend op 29 juni 2002);
9. Ontwerp-wet houdende goedkeuring van de toetreding van de Republiek Suriname tot de European Convention of the transfer of sentenced person (goedgekeurd op 29 mei 2007);
- 10 Agreement between the Government of the Republiek of Suriname and the Government of the Federative Republic of Brazil for the Prevention, Control and Suppression of the Illicit Production, Traffic and Consumption of Narcotics and Psychotropic Substances (SB 1989 no 111);
- 11 Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Republiek Colombia inzake het voorkomen van de consumptie, beteugelen en bestrijden van de illegale productie van en handel in verdovende middelen en psychotropische stoffen (getekend op 11 nov. 1993);
- 12 Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Republiek Guyana inzake het voorkomen van de consumptie, beteugelen en bestrijden van de illegale productie van en handel in verdovende middelen en psychotropische stoffen. (SB 1992 no 56);
- 13 Protocol tussen sur en Guyana (22 okt. 1998);
- 14 Agreed minutes of the 2nd meeting of the sub- committee of the Suriname/Guyana border Comm.. held in Paramaribo, (25 May 2002);
- 15 Agreed minutes of the 4th Joint Meeting of the Sub-Commission of Suriname/Guyana border commission, Paramaribo, (10 March 2003);
- 16 Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Republiek Venezuela inzake het voorkomen van de consumptie, beteugelen en bestrijden van de illegale productie van en handel in verdovende middelen en psychotropische stoffen. (VB 1990 no. 10);

- 17 Ontwerp-wet houdende goedkeuring van de overeenkomst inzake drugsbestrijding en wetshandhaving tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika (SB 2002 no. 26);
- 18 Overeenkomst Suriname en Nederland betreffende de uitlevering en rechtshulp in strafzaken (VB no.16 – trb. 1983 no.8);
- 19 Basic Agreement on Scientific and Technical Cooperation between the Government of the Republic of Suriname and the Government of the Federative Republic of Brazil for the implementation of the project: *Technical training for repression of organized crime*” Getekend op 10 September 2009);
- 20 Overeenkomst inzake drugsbestrijding tussen de Regering van de Rep. Suriname en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika (goedgekeurd op 7 maart 2002);
- 21 Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van het Koninkrijk van Groot – Brittanie en Noord-Ierland inzake het overbrengen van gevangenen (stilzwijgend goedgekeurd op 21 okt 2004);
- 22 Overeenkomst tussen Suriname en Nederland ter uitbreiding van het Rechtshulpverdrag (goedgekeurd op 16 jan 2008);
- 23 European Convention on the Transfer of Sentenced Persons (Strasbourg, 21 maart 1983) (Uitdrukkelijke goedkeuring op 29 mei 2007).

Geraadpleegde Documenten

- Criminaliteitsbeeld Analyse 2007 – 2008, Ministerie van Justitie en Politie
- Draft Hemispheric Action Plan on Drugs 2011 – 2014, OAS/CICAD 2011
- Drug Control Masterplan 2010 – 2014 Pakistan, Government of Pakistan, Ministry of Narcotics Control/Anti Narcotics Force 2010
- Hemispheric Drug Strategy, OAS/CICAD 2010
- Het Nationaal Drugs Preventieplan 2011 – 2014, Ministerie van Volksgezondheid/NAR 2011
- How to Develop a National Drug Policy , A guide for Policymakers Practitioners and Stakeholders, OAS/CICAD & CARICOM
- Nationaal Drugs Masterplan 2006 – 2010, Ministerie van Volksgezondheid/NAR 2006
- Preventieplan Nationaal Perspectief Verslavingszorg, PCS
- Polikliniek Verslavingszorg, PCS 2008
- Revitalisatie Verslavingszorg PCS, PCS 2011